10 str. Środa, 7 marca 1934 20 gr.

DZIEŃ POMORSKI

ORAZ WYDAWNICTWA:

DZIEŃ BYDGOSKI
GAZETA MORSKA
GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ KASZUBSKI

DZIEŃ GRUDZIĄDZKI
DZIEŃ TCZEWSKI
DZIEŃ KUJAWSKI
GAZETA MOGILEŃSKA

Rok VI

Redakcja i Administracja: Toruń, Bydgoska 56
Filja Admin.: Szeroka 41

Telefony dzienne: 202, 747
Telefon nocny: 747
Telefon Filji: 748
Konto czekowe P. K. O. 160-315

Nr. 53

Restaurację Habsburgów „na cztery etapy"

przygotowują legitymiści austrjaccy i węgierscy

Budapeszt 6 3 (PAT). Urzędowy „Fuggerlenseg" przynosi z Wiednia sensacyjną wiadomość że mimo uspakajających oświadczeń kompetentnych kół politycznych, nastąpią w najbliższym czasie konkretne zarządzenia celem przeprowadzenia restauracji Habsburgów.

Zarządzenia te dzielić się mają na 4 etapy: 1) unieważnienie ustawy detronizacyjnej, 2) sprowadzenie zwłok cesarza Karola, 3) zezwolenie na pobyt w Austrji b. cesarzowej Zyty i arcyksięcia Ottona i 4) próba osadzenia Ottona na tronie.

Celem przeprowadzenia tych planów legitymiści austrjaccy nawiązali kontakt z legitymistami węgierskimi, którzy zobowiązali się do spokojnego zachowania, jak gdyby nie wiedzieli co ma nastąpić w Austrji.

Poważne koła polityczne Austrji śledzą z niepokojem poczynania austrjacko-węgierskich legitymistów pomimo ochłodzenia ich nadziei przez ministra Barthou. Łączność między austro-węgierskimi legitymistami a zamkiem w Steenockerzell w Belgji, w którym zamieszkuje arcyksiąże Otton, jest regularnie utrzymywana przez obywateli austrjackich i cudzoziemskich.

Austrja w przyszłym tygodniu otrzyma nową konstytucję

Sensacyjna zapowiedź Dollfussa

Wiedeń, 6. 3. (Pat). Na zgromadzeniu frontu patrjotycznego w Villach (Karyntja) kanclerz Dollfuss, owacyjnie witany przez licznie zebrane tłumy, wygłosił dłuższe przemówienie, w którem po stwierdzeniu głębokiej duchowej przemiany, jaka dokonała się w narodzie austrjackim w ciągu roku ubiegłego, przeszedł do omówienia wydarzeń z ostatnich paru tygodni i zaznaczył, że nie będąc brutalnym potrafił być bezwzględnym i twardym, o ile chodzi o zapewnienie narodowi spokoju i porządku.

„Od lat — mówił kanclerz — radykalne kliki przywódców partji socjalistycznej przygotowywały wystąpienia, które wcześniej czy później musiałyby doprowadzić do wojny domowej. Większość mas robotniczych nie chciała jednak mieć z tem nic wspólnego".

„Nasza walka obronna — zaznaczył dalej kanclerz — nie zwracała się nigdy i nigdy się nie zwróci przeciwko robotnikom. Skierowana była zawsze tylko przeciwko klikom przywódców marksistowskich i przeciwko fałszywym doktrynom, które karmiły masy robotnicze złudnemi nadziejami. Ci, którzy odrzucili hasło strajku i razem z patrjotycznie usposobioną ludnością przeszkodzili wybuchowi katastrofy w naszym kraju przyczynili się do utrzymania Austrji po wieczne czasy".

Witając imieniem rządu i mas chłopskich dzielne rzesze robotnicze, jako nieodzowny składnik społeczeństwa kanclerz zapowiedział wydanie w najbliższym czasie rozporządzenia, na mocy którego utworzone będzie zjednoczenie zawodowe austrjackich robotników i pracowników, będące jedynem przedstawicielstwem interesów tych rzesz, obok izb pracy. Kanclerz zaznaczył dalej, że dąży do utrzymania gospodarczych organizacyj politycznych, a zwłaszcza spółdzielni. Wszędzie jednak ustać będzie musiała polityka partyjna.

Kanclerz zapowiedział następnie, że AUSTRJA W PRZYSZŁYM TYGODNIU OTRZYMA NOWĄ KONSTYTUCJĘ. Nie zostanie ona odrazu w całości wprowadzona w życie, gdyż niezbędną jest pewna zwłoka czasu na rzeczywiście organiczną rozbudowę ustroju stanowo - zawodowego. Niezbędną więc będzie również konstytucja przejściowa.

„Mamy nadzieję — oświadczył kanclerz — wytworzenia w naszym kraju form, które jak wierzymy, mogłyby stanowić przykład również dla innych większych terytorjów. Dlatego też mamy niezłomną wolę utrzymania wolności i niezależności Austrji".

Po stwierdzeniu, że w walce o zachowanie prawdziwej wolności kraju rząd austrjacki spotkał się w całym świecie z licznemi dowodami przyjaźni i sympatji kanclerz zaznaczył, że ze strony austrjackiej nigdy nie dawano powodu do zaostrzenia stosunków z Niemcami, Austrja bowiem zajmowała zawsze tylko postawę obronną.

Wielemówiące zaprzeczenie

Wiedeń: 6. 3. (at). Z urzędowej strony austrjackiej zaprzeczają stanowczo pogłoskom o rokowaniach między kanclerzem Dolfussem a Hitlerem.

Śp. poseł Julian Smulikowski

Warszawa, 6. 3. (Pat). Wczoraj o g. 6 rano zmarł w Warszawie poseł na Sejm Rzplitej śp. Smulikowski. Był on znanym działaczem w organizacjach: związków nauczycielskich, założycielem i wiceprezesem Związku Nauczycielstwa Polskiego. Od r. 1919 był posłem na Sejm Rzplitej. W czasie ostatniej kadencji sejmowej uzyskał on mandat z listy B. B. W. R. z okręgu Nowy Sącz i był członkiem komisji oświatowej Sejmu.

Bilans Banku Polskiego za trzecią dekadę lutego

Warszawa 6 3 (PAT). W ciągu ostatniej dekady lutego zapas złota w Banku Polskim wzrósł o przeszło 0,2 milj. zł. do 478,5 milj. zł. Jednocześnie stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o blisko 0,9 milj. zł. do 77,9 milj. złotych.

Suma wykorzystanych kredytów zwiększyła się o 42,8 milj. zł. do 751,8 milj. zł. W szczególności portfel wekslowy wzrósł o 27,3 milj. zł. do 632,8 milj. zł., pożyczki, zabezpieczone zastawami — o 8,2 milj. zł. do 65,2 milj. zł., a portfel zdyskontowanych biletów skarbowych — o 7,3 milj. zł. do 53,8 milj. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu powiększył się o pół miljona zł. i wynosi 45,9 milj. zł.

30 tysięcy ton śląskich szyn kolejowych do Niemiec

Królewska Huta 6 3 (PAT). Pomiędzy przedstawicielami huty Wspólnoty Interesów i huty Królewskiej a rządem niemieckim toczą się obecnie pertraktacje o dostawę 30,000 ton szyn kolejowych. Jest nadzieja, że umowa w tej sprawie zostanie wkrótce sfinalizowana

Kto zabił sędziego Prince'a?

Władze policyjne spodziewają się wykryć mordercę

Paryż, 6. 3. (Pat). Prokurator generalny w Dijon, wracając z konferencji, odbytej z ministrem sprawiedliwości, oświadczył, że **władze śledcze spodziewają się wkrótce wykryć morderców sędziego Prince'a.** W chwili obecnej istnieją **cztery ewentualności,** które zostaną zbadane przez prowadzących śledztwo. Poszukiwania weszły ostatnio w bardzo interesującą fazę. Minister sprawiedliwości przydzielił specjalnego detektywa, który przyłączył się do badań przedsięwziętych przez policję w Dijon.

Paryż 6. 3. (Pat). Na czele władz śledczych które prowadzą dochodzenie w sprawie zabójstwa radcy Princea stanął komisarz Bony, przywrócony na swoje stanowisko.

Akta sprawy zostały uzupełnione przez kilkadziesiąt anonimowych listów, które poddano skrupulatnemu badaniu. Do policji zarówno w Dijon, jak i w Paryżu zgłosiło się wiele osób, które domagają się przesłuchania.

Nie brak również denuncjacyj fałszywych. Ofiarą jednej z takich denuncjacyj padł znany literat rosyjski Pukler, który jednak zdołał złożyć dowody swojego alibi w sprawie morderstwa Princea. Prasa donosi, że prokurator w Dijon Barra oświadczył, że jeden z tropów, na który wpadła policja jest bardzo poważny. Na zapytanie, czy ślad ten daje w ręce władz śledczych nazwiska przypuszczalnych zabójców, prokurator Barra odpowiedział twierdząco. „La Liberte'' zaznacza, że chodzi tu prawdopodobnie o nazwiska wielokrotnie powtarzane zamieszanych osób w aferę Stawiskiego. Prawdopodobnie chodzi tu o jedną z osób, pozostających na żołdzie aferzysty. Osoba ta spełniała wszystkie polecenia oszusta nie tylko w dziedzinie kombinacyj finansowych, ale również zajmowała się ona szulerką, która była jednym z głównych dochodów Stawiskiego.

Paryż 6. 3. (Pat). Minister sprawiedl. Cheron odbył dziś konferencję z pierwszym prezesem sądu apelacyjnego Dreyfusem oraz prokuratorem republiki Donat-Guiguem. Sędzia śledczy w Paryżu przesłuchał dziś zaufanego Stawiskiego Romagnino oraz panią Stawiską. Obrony Stawiskiej podjął się znany adwokat paryski Mareau Giafferi, który domagać się będzie, by oskarżoną prowizorycznie zwolniono z aresztu.

Talony czeków Stawiskiego

badane przez mikroskop śledztwa

Paryż 6. 3. (Pat). Badanie talonów czeków Stawiskiego odbywa się w bardzo energicznem tempie. Trzech sędziów śledczych i odpowiedni personel techniczny przeprowadzał prace nad opisem, klasyfikacją i odpowiedniem uzgodnieniem talonów z czekami, poczem każdy talon fotografowany był z obu stron. Wszystkie fotografje zostaną dostarczone komisji parlamentarnej w ciągu bieżącego tygodnia.

Na jednym z talonów czekowych nie było zaznaczone nazwisko osoby, która go otrzymała, lecz tylko adres: 66 Avenue, Victor Hugo. Pod tym adresem mieszka były minister Hesse. Na tej podstawie prasa wysuwa przypuszczenie, że czek ten był wystawiony dla byłego ministra Hessa. Deputowany Hess energicznie zaprotestował przeciwko tym posądzeniom.

Paryż 6. 3. (Pat). „L'Ami du Peuple'' reprodukuje fascimile zaświadczenia niekaralności Stawiskiego, wydanego przez ministerstwo sprawiedliwości w dniu 5 kwietnia 1932 r. Stawiski posiadał więc w policji dossier zupełne czyste, chociaż był już wtedy czterokrotnie skazany za oszustwa i chociaż wniesiono przeciwko niemu dwie inne skargi o oszustwo. Dziennik zapytuje, czy powyższe zaświadczenie Stawiski uzyskał legalnie, czy też w sposób oszukańczy.

Paryż 6. 3. (Pat). Zamieszani w aferę Stawiskiego redaktorzy Darius i Dubarry przewiezieni zostali do Pau, gdzie była rozpatrzona prośba o prowizoryczne wypuszczenie ich na wolność. W Bayonne sąd rozpatrywał analogiczną prośbę deputowanych Bonnaure i Guebina. Sąd powziął decyzję, by oskarżonych zatrzymać dalej w więzieniu. W dniu wczorajszym nastąpić miała konfrontacja głównego dyrektora lombardu w Bayone Tissiera z taksatorem tej instytucji Kohenem.

Spotkanie monarchów

Białogród, 6. 3. (Pat). Król Aleksander jugosłowiański, korzystając z okazji, że król bułgarski Borys, powracający do Sofji przejeżdżał przez terytorjum Jugosławji, spotkał go na dworcu kolejowym w Mladenovate. Dwaj monarchowie odbyli krótką rozmowę, która miała charakter ściśle prywatny.

Tajemniczy wybuch w Kansas

zniszczył 10 samolotów wojskowych

Fort Leavenworth (Kansas). 6. 3. (Pat). Pożar wywołany przez **tajemniczy wybuch zniszczył 10 samolotów wojskowych** oraz hangar i wielkie zapasy materjałów w składach wojskowych. Szkody obliczane są na pół milj. dolarów.

OBYWATELE! RODACY!

Tradycyjnym zwyczajem w dniu 19 marca br. cała Polska obchodzi uroczyście dzień Imienin Pierwszego Marszałka Polski

JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

W dniu tym składa Naród Polski hołd Niezłomnemu Szermierzowi Niepodległości, Zwycięskiemu Naczelnikowi Wojsk Polskich i Wielkiemu Budowniczemu Polski Odrodzonej.

JÓZEF PIŁSUDSKI

to symbol siły i dumy naszego Narodu, to symbol najwyższego poświęcenia i ofiarności w służbie Narodu i Ojczyzny.

OBYWATELE!

W bieżącym roku Naród Polski stworzył wiekopomne dzieło! Oto Sejm Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił Nową Konstytucję zbudowaną według zasad Marszałka Józefa Piłsudskiego, która otwiera nową erę i stwarza mocne i zdrowe podstawy ustrojowe — PAŃSTWA POLSKIEGO.

Naród Polski odradza się wewnętrznie, naprawia błędy przeszłości i rozumnie buduje fundamenty mocarnego gmachu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

W tej ogromnej pracy Józefa Piłsudskiego z Narodem Polskim widoczny jest wzrastający wysiłek społeczeństwa pomorskiego, które świadome swej państwowej roli, niezawodnych strażników morza polskiego, w pełnem zrozumieniu dla dążeń Marszałka Piłsudskiego łączy się radośnie z całem patrjotycznem i państwowo myślącem społeczeństwem Rzeczypospolitej w hołdzie dla

Wielkiego Obywatela i Wodza Polski Odrodzonej.

Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski niech żyje!

Wojewódzki Komitet Organizacyjny Obchodu ku czci Marszałka JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO w dniu 19 marca 1934 roku w Toruniu.

Komitet Honorowy:

Wojewoda Pomorski **Stefan Kirtiklis**, *— Ks. Dr.* **Stanisław Wojciech Okoniewski**, *Biskup Chełmiński, — Gen. Dyw.* **Norwid-Neugebauer**, *Inspektor Armji, — Gen. bryg.* **Stefan Pasławski**, *Dowódca O. K. VIII. — Starosta Krajowy Pomorski* **Wincenty Łącki**.

Wojewódzki Komitet Obywatelski.

Płk. dypl. Abraham Roman, Dowódca Brygady Kawalerji — Mjr. Adamczyk, Komendant Okręg. Zw. Powst., Wojaków i Rezerwistów O. K. VIII. — Birkenmayer Alfred, Poseł na Sejm — Bolt Antoni, Prezydent miasta Torunia — Mjr. Berek, Szef Sztabu Dyw. Toruń — Płk. Błażejewski, z Sztabu O. K. VIII. — Płk. Baran, Dowódca 8 dyonu artylerji — Borowik Józef, Dyrektor Instytutu Bałtyckiego — Buszczyński Sylwester, Wiceprezes Izby Przem.-Handlowej — Biszoff, Dyrektor Izby Rzemieślniczej Grudziądz — Blokus Franciszek, Burmistrz m. Brodnicy — Bolduan Teodor, Burmistrz miasta Wejherowa — Biały Bronisław, Starosta Powiatowy w Chełmnie — Bała, Wiceprezyd. m. Torunia — Szambelan Czarliński-Szedlin Leon, Prezes Okręg. Z. S. — Czarliński Leon, Prezes Kółka Rolniczego — Ciomborowski Jan, Prezes Zw. Naucz. Szkół Powszechn. — Chmurzyński Bernard, przemysłowiec Chełmno — Chmarzyński Bronisław, Burmistrz m. Kościerzyny — Czwojdziński Adam, Burmistrz m. Starogardu — Czarnocki Jerzy, Starosta Powiatowy w Kartuzach — Cornobis, Kierownik Teatru Polskiego — Szambelan Donimirski Jan, Prezes Izby Rolniczej — Płk. Dzwonkowski, Z-ca Dowódcy O. K. VIII. — Ppłk. dypl. Dworzak Stanisław, Szef Sztabu O. K. VIII. — Inż. Dobrzycki Bogusław, Dyrektor Kolei Państw. — Dr. Dziedzic, Prezes Okr. P. C. K. — Dąbrowski Kazimierz, Prezes Zw. Inwal. Woj. R. P. — Flekowa Zofja, Przewodn. Rodz. Polic. — Felski Antoni, Burmistrz m. Działdowa — Płk. Gnoiński, Komendant Szkoły Podchor. Art. — Ppłk. Gorczyński Eustachy, Dowódca 8 baonu sap. — Płk. Goebel, Szef Inst. O. K. VIII. — Inż. Getler-Girtler Jan, Prezes K. P. W. — Grzanka Wiktor, Wicepr. Okręg. Zw. Rez. O. K. VIII. — Dr. Gumiński, Nacz. Sądu Grodzkiego. — Górska Alicja, Przewodn. P. W. K. — Ppłk. dypl. Heller Władysław, Dowódca 4 pułku lotniczego — Hozakowski Bronisław, Honorowy Konsul Francuski — Hulewicz Wacław, Wicepr. Pom. Zw Rewiz. — Herman Alojzy, Wojew. Komit. L. O. P. P. — Hryniewski Jerzy, Starosta Powiatowy w Tucholi — Mjr. dypl. Jabłoński, Szef Sztabu Bryg. Kawalerji — Kap. inż. Jarosławski, Szef Budown. O. K. VIII. — Jakubowski Piotr, Prezydent Izby Rzem.—Jezierski Mecenas, Prezes P. B. K. — Jagielski Edmund, Burmistrz m. Sępólna. — Kirtiklisowa Janina, Przewodnicząca Rodziny Urzędniczej — Kuliczkowska Marja, Przew. Zw. Pracy Obyw. Kobiet — Krawczykowa Olga, prez. Okr. Z. S. pracy Kobiet — Korynowiczowa Stanisława, Kom. Okr. Zw. Strzel. — Szambelan Komierowski - Komierowo pow. sępoleński Płk. Kustroń, Dow. Piech. Dyw. Grudziądz — Ppłk. Komierowski, Szef Pobor. z Szt. O. K. VIII. — Ppłk. Kowalski Leukos, 63 p. p. — Płk. Korycki, Szef 8 Grupy Art. — Ppłk. Klementowski, Kierownik Okr. Urzędu W. F. i P. W. — Kpt. Kwiatkowski, Komendant Obwodowy P. W. — Kossjor Stefan, Dyrektor Izby Skarbowej — Kalkstein Zygmunt, Starosta, Prezes Zw. Straży Poż. Wojew. Pom. — Inż. Kroenitz, Prezes Zw. Stow. Polsko-Estońskiego — Kaczmarek Teofil, Prezes Okr. Zw. Pod. Rez. — Korzeniowski Adam, Zarz. Gł. Zw. Kupiectwa na Pomorzu — Korzoń Napoleon, Prezes Izby Przem. Handl. — Krupski Henryk, Dyrektor Izby Przem.Handl.—Kawczyński J., Wicepr. Izby Przem.-Handl.—Inż. Kiślański Tadeusz,Dyr. Polsko-Belg. Zakł. Chem.S.A.Toruń, Szosa Bydgoska—Krawczyk Stanisław, Starosta Powiatowy w Świeciu — Mgr. Kołodziejczak Leon, Dyrektor Zakł. Ubezp. Wz. — Kubasik Walerjan, Burmistrz m. Kartuz — Kurzętkowski Franciszek, Burmistrz m. Nowegomiasta — Kostka Stanisław, Burmistrz m. Świecie — Kurzętkowski Bronisław, Burmistrz m. Chełmży — Luśniakówna, Komendantka Chorągwi Harcerek—Ppłk. Latawiec, Dowódca 31 p.a.l.—Makowska M., Przew. Rady Okr. Rodziny Rezerw.—Ppłk. Matzenauer, Komend. m. Torunia—Ppłk.dypl. Münnich Tadeusz. Inspektor Armji — Komandor Morgenstern, Dowódca Ofic. Szk. Mar. Wojen. — Moese Henryk, Dyr. Gimn. Męsk. im. Kopernika — Mielżyński Maciej, Prezes Honorowy Zw. Pow. i Woj. O. K. VIII. — Gołębiewko pow. Tczew — Makowski Ludwik, Prezes Kurk. Br. Strzel. Okręg Pomorze — Makowiecki, Dyr. Cukr. w Chełmży—Marchlewski, Prez. Zw. Tow.Kup. Pom.-Grudziądz — Mieszkowski Jan, Starosta Pow. w Chojnicach — Muchniewski Z., Star. Pow. w Tczewie — Napiórski,Komendant Okręgu Legjonu Młodych—Nowakowski Red., Redakcja „Dnia Pomorskiego" —Niepokulczycki Ludwik, Starosta Powiatowy w Grudziądzu — Nowakowski Ludwik, Burmistrz m. Golubia — Olszański Witalis, Komendant Wojew. Pol. Państw. — Ollech Jan, Dyrektor Zw. Obr. Kresów Zachodn. — Ornass Jan, Starosta Powiatowy w Sępólnie — Pasławska Aleksandra, Przewodnicząca Rodziny Wojskowej — Polińska Hanna, Przew. Oddz. Żeńsk. Z. S. — Ppłk. Płatowicz-Płachta, Insp. Armji — Gen. Dyw. Prich Rudolf — Szambelan Prądzyński — Połczyński Janta, Senator — Paluch Mieczysław, Prezes Wojew. B.B.W.R i Okr. Z. O. R. Piwnice — Prauziński, Dyr. Banku Pol. — Przybylski, Prokurator Sądu Okręgowego — Penkalla Leon, Prezes Zw. Rest. na Okr. Pom. — Pysz Kpt. K-t. P. W. m. Toruń — Gen. Bryg. Maksymowicz-Raczyński, Dowódca 4 dyw. piech. — Ppłk. Dr. Reisser, Dowódca 8 dyonu żand. — Rachwał mjr. Komendant Okręgowy Zw. Strzel. — Dr. Rożen Michał, Dyrektor Centr. Kasy Spółek Roln. Toruń — Radłowski Rudolf, Prezes Sądu Okręgowego — Rogowski Bazyli, Starosta Powiatowy i Grodzki, Prezes Stow. Urz. Państw. Koło Toruń — Rzóska Józef, Poseł na Sejm, Tow. Ubezp. Wzajemnych Poznań — Rząsa Franciszek, Poseł na Sejm, Prezes Pom. Zw. Osad. Roln. w Grudziądzu.

Ks. Senator Szulc — Seydlitzowa Hanna, Przew. Koła Przyjaciół Harcerzy — Szpręglewska, Dyr. Sem. Naucz. Żeńsk. — Gen. bryg. Sawicki, Dowódca 16 dyw piech. — mjr. Sochocki Jerzy, Szef Fortyfik. O. K. VIII. — Dr. Seydlitz Mieczysław, Wicewojewoda Pomorski — Szambelan Szychowski — Sokół Franciszek, Komisarz Rządu w Gdyni — Dr. Siudowski Konrad, Prezes Wojew. Federacji P. Z. O. O. — Mgr. Schab Teofil, Prezes Zw. Leg. Okr. Pomorze — Stonawski Jan, Prezes Wojew. Sądu Admin. — Seib Tadeusz, Insp. Szk., Prezes Rady Okr. Przysp. Obyw. — Dr. Szaad, Prezes Tow. Lekarzy — Serożyński Augustyn, Poseł na Sejm, Lękarty pow. Lubawa — Słojewski, Prezes Dyrekcji Poczt i Telegr. — Slaski, Prezes O. T. K. R. — Szyprowski, Dyr. „Młody Gryf" — Szmelter Franciszek, Prezes Zw. Rest. Dworc. — Sieradzki, Komendant Chorągwi Harcerzy — Dr. Edward Suchecki, I Wicepr. Dzieln. Pom. Sokoła, Starogard — Szulz Artur, Przew. Wydz. Cechów Rzem, Toruń — Stefanowicz Edward, Przemysłowiec — Skibski Stefan, Prezes Zw. Legji Inw. Woj. W. P. — Dr. Sobierajczyk Alojzy, Burmistrz m. Chojnic—Saganowski Stanisław, Burmistrz m. Tucholi — Schwarz Leon, Burmistrz m. Wąbrzeźna — Tarnowski Tomasz, Dyr. Semin. Naucz. — Tebinka Zygmunt, Poseł na Sejm, Parszkowo pow. morski — Dr. Twardowski Adam, Starosta Powiatowy w Działdowie — Turowski Marjan, Starosta Powiatowy w Kościerzynie — Dr. Tomczyński Wojciech, Starosta Powiatowy Lubawski w Nowemmieście — Płk. Wolikowski, Dowódca Piech. Dyw. — Płk. Wincz, Szef. Sanit. z Szt. O. K. VIII — Ppłk. Wollszlegier Jan, Dowódca Baonu Balonowego — Dunik-Wąsowicz Wiktor, Kier. Pom. Insp. Straży Gran. Bydgoszcz — Włodek Józef, Prezydent Miasta Grudziądza — Wiencek Franciszek, Prezes Kurk. Br. Strz. — Wojciechowski Czesław, Dyrektor Banku Zw. Spół. Zarobk. — Woziwoda, Prezes Zw. Osadników Rolnych — Wimmer Józef, Starosta Powiatowy w Brodnicy — Weiss Seweryn, Starosta Powiatowy w Starogardzie — Wendorff Stefan, Starosta Morski w Wejherowie — Wojczyński Stefan, Burmistrz m. Tczewa — Ppłk Zimermann, Szef Weteryn. O. K. VIII. — Zgrzebniok Alfred, Prezes Zarz. Gł. Zw. Powst. i Woj. O. K. VIII. — Dr. Zapałowski, Prezes Zw. Lek. Państw. — Inż. Zagórski, Dyrektor Lasów Państwowych — Zawacki Stanisław, Burmistrz m. Chełmna.

Wojewódzki Pomorski Komitet WF i PW

przy pracy nad przygotowaniem obrony Państwa

Dnia 11 bm. pod przewodnictwem Pana Wojewody Pomorskiego Kirtikli sa odbędzie się posiedzenie sprawozdawcze Wojewódzkiego Pomorskiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego na którym będą obecni zaproszeni przedstawiciele Armji, Komitetów Powiatowych WF. i PW., samorządów, wszystkich organizacyj WF. i PW., oraz organizacyj pracujących na rzecz obrony kraju na obszarze Województwa Pomorskiego i O. K. VIII.

Porządek dnia:

1. Przemówienie Pana Wojewody Pomorskiego Przewodniczącego Komitetu.
2. Przemówienie Pana Gen. Pasławskiego Dowódcy O. K. VIII.
3. Referat sprawozdawczy z prac Komitetów WF. i PW. i Organizacyj Obronnych.
4. Referaty wyszkoleniowe z dziedziny przysposobienia wojskowego.
5. Referat o wychowaniu fizycznem i o działalności Wojewódzkiego (Okręgowego) Ośrodka Wychowania Fizycznego.
6. Referat statystyczny o rozwoju W. F. i P. W.
7. Referat o działalności Rady Okręgowej Przysposobienia Obywatelskiego.
7. Różne.

Przed posiedzeniem odbędzie się nabożeństwo w kościele Najśw. Marji Panny o godz. 10-ej.

Po zwycięskim wysiłku — do uzdrowienia

podstaw naszego gospodarstwa

Na jednem z ostatnich posiedzeń Senatu podczas dyskusji budżetowej przemawiał p. minister skarbu dr. Władysław Zawadzki.

W przemówieniu swojem p. minister oświadczył m. in., że realność **przewidywań budżetowych nie może być absolutnie pod dana w wątpliwość.** Jeśli chodzi o sytuację obecną, to p. minister ma już dane do lutego włącznie. Deficyt za te 11 miesięcy — zaliczając do deficytu także dodatki, pokryte z wpływu Pożyczki Narodowej — wynosi 270 miljonów, podniesie się jeszcze do 300 miljonów, a więc pozostanie poniżej **tej minimalnej granicy, którą sobie zakreśliliśmy.** Pozostajemy więc znacznie niżej przewidywań rządowych, **niżej deficytu,** przyjętego w bieżącej ustawie skarbowej, a o wiele niżej od przewidywań oponentów.

LOMBARDOWANIE POŻYCZKI NARODOWEJ.

W roku bieżącym występujemy również, niestety, z deficytem 48 milj. A gdybyśmy do niego doliczyli to, co mamy zamiar pokryć Pożyczką Narodową, to wyniósłby on 223 milj. Faktyczny deficyt tegoroczny **zostanie pokryty** w wysokości **170 milj. przez upłynnienie rezerw,** emisję biletów skarbowych i zapasów kasowych. A więc **mniej więcej 195 miljonów będziemy mieli jeszcze na okres przyszłorocznego budżetu.** Przewidywania nasze, **były nietylko realne, lecz pozostawały poniżej rzeczywistości.** Właściwy deficyt po potrąceniu wpływów Pożyczki Narodowej **zmniejszył się o około 20 milj.**

Sprawa lombardowania Pożyczki Narodowej łączy się z kwestją ochrony wogóle **interesów posiadaczy Pożyczki Narodowej.** Chodzi o to, aby ci, którzy zaufali Państwu **nie ponieśli strat i będziemy ich bronili, aby nie potrzebowali sprzedawać obligacyj po niskim kursie.** Lombardowanie Pożyczki Narodowej będzie jednem z ogniw systemu ochrony rynku.

POPRAWA W ŻYCIU GOSPODARCZEM.

Zastanawiając się nad budżetem 1934-35 r., p. minister zwraca uwagę, że mamy dowody **niewątpliwie polepszenia się sytuacji gospodarczej.** Rząd stara się dalej **obniżać podatki,** a z drugiej strony widać, że podstawy dochodu państwowego jakgdyby wzrastały.

Dlatego też — oświadcza minister — **zupełnie nie biorę pod uwagę,** iż znowu w porozumieniu z całym rządem **absolutnie wykluczam jakiekolwiek sztuczne środki,** któreby z emisji środków obiegowych miały zapełnić luki budżetowe.

Waluta polska jest w tej chwili w sytuacji, która **wyklucza wszelkie niebezpieczeństwa i mamy bardzo silną wolę, aby tę walutę w dalszym ciągu nietkniętą utrzymać.**

Po przeprowadzeniu polemiki z senatorami opozycji, p. minister podkreślił, że polityka nasza dąży do tego, aby **przedewszystkiem uzdrowić główne podstawy na szego gospodarstwa** i na tej drodze uzdrowienia zrobiliśmy i **robimy postępy.** Gdybyśmy **nie byli ponieśli ofiar, kto wie, czy nie mielibyśmy w tej chwili załamania całej naszej struktury gospodarczej. Ofiary były ciężkie, ale były rzeczywiście celowe i one nam pozwalają budować teraz lepszą przyszłość.**

Z Betlejem do Polski

powraca pielgrzymka pod kierownictwem ks. Biskupa Gawliny

Statek „Polonia" przywiózł 961 pasażerów m. in. *pielgrzymkę polską pod kierownictwem J. E. ks. Biskupa Gawliny,* oraz wycieczkę żydowską, zorganizowaną przez komitet sjonistyczny w Krakowie. W Jerozolimie Ks. Biskup Gawlina na czele uczestników pielgrzymki odbył *uroczysty ingres do Bazyliki Grobu Świętego.* Konsul generalny dr. Kurnikowski podejmował gości z iście staropolską serdecznością. Po zwiedzeniu miejsc świętych, Domu Polskiego w *Jerozolimie, Morza Martwego i Betlejem* pielgrzymka polska udała się drogą przez *Nablus i Nazareth* do Hajfy skąd statkiem „Polonia" powraca do Polski.

Francja zrywa z polityką ustępstw

Przemówienie ministra Barthou

Minister Barthou, odpowiadając na zapytania **w komisji spraw zagranicznych Izby Deputowanych, stwierdził,** iż rząd nie powziął jeszcze żadnej decyzji w sprawie ewentualnego uregulowania **długów międzysojuszniczych.** Następnie min. Barthou omówił **propagandę hitlerowską** na terenie międzynarodowym.

Francja jest zdecydowana bardziej niż kiedykolwiek zapewnić zachowanie traktatów pokojowych i utrzymanie niepodległości Austrii.

Minister Barthou udzielił wyjaśnień odnośnie **rozmów, przeprowadzonych z Edenem,** któremu zwrócił uwagę na groźny objaw **rozwoju organizacyj paramilitarnych niemieckich.** Min. Barthou poddał krytyce plan angielski, który, nie uwzględniając okresu próby, doprowadziłby do **rozbrojenia Francji i dozbrojenia Niemiec.**

Omawiając ekspose min. Barthou „L'Ordre" podkreśla, że deklaracja ministra oznacza, iż **w dziedzinie polityki zagranicznej nastąpiła zmiana.** Francja będzie mieć określoną i własną politykę. Rząd odbiegł daleko od briandyzmu, **od ustawicznych ustępstw. Ciągła, stanowcza i odpowiadająca międzynarodowym zobowiązaniom ak cja rządu francuskiego doprowadzi do przywrócenia zaufania w Europie i zapewni pokój.**

Targ o duszę dziecka polskiego

Z terenu W. M. Gdańska donoszą nam o następującym wypadku, który rzuca znamienne światło na metody, jakiemi posługują się funkcjonarjusze Senatu W. Miasta w akcji, zmierzającej do utrudniania zgłoszeń o szkołę polską.

Oto nauczyciel Langrock zatrudniony w jednej ze szkół senackich na terenie W. M. **Gdańska zaofiarował** jednej z polskich rodzin **korzystną posadę, oraz 100 guld. w gotówce za wycofanie dzieci ze szkoły polskiej.** Rodzina oczywiście zaofiarowanych pieniędzy nie przyjęła, dając nauczycielowi odpowiednią odprawę.

Ripper w zakładach Bata?

Nasz najlepszy automobilista przenosi się do Czechosłowacji

Brneński dziennik *„Moravská Orlica"* podaje sensacyjną wiadomość, że *najlepszy polski automobilista Jan Ripper przenosi się na stałe do Czechosłowacji.* Po sprawdzeniu tej wiadomości okazuje się, że Jan Ripper istotnie bawił w ostatnim tygodniu w Zlinie, gdzie finalizował warunki swej pracy *w słynnej fabryce obuwia Bat'a.* Nasz znakomity kierowca objąć ma stanowisko w dziale gumowym fabryki, ale jego głównem zajęciem będzie *propagowanie na zawodach opon samochodowych,* które firma Bata w ostatnich czasach intensywnie produkuje. Bata ma się również zająć seryjną produkcją samochodów, tak że Ripper znajdzie w tej firmie **duże pole do popisu.**

Nowa Konstytucja Polski

w ocenie prasy rumuńskiej

Największy i najpoczytniejszy dziennik rumuński „Universul" poświęca dłuższy artykuł projektowi nowej Konstytucji polskiej, charakteryzując go jako **przykład ro zumnej koordynacji silnej władzy państwowej z szeroko pojętemi zasadami demokracji.** Dziennik stwierdza, że uchwalony przez Sejm tekst Konstytucji **uwzględnia najnowsze kierunki rządzenia,** które kiełkują w silniejszym lub słabszym stopniu we wszystkich państwach współczesnych i do których niewątpliwie należy przyszłość. Z tego punktu widzenia nową Konstytucję polską, podobnie jak Konstytucję 3 Maja, uważać należy za **najbardziej postępowe konstytucje swoich czasów.**

Pozdrowienia braterskie

od skautów słowiańskich

Uczestnicy zjazdu czeskosłowackiej organizacji harcerskiej, zwołanej z okazji piętnastolecia istnienia tej organizacji, wystosowali do Związku Harcerstwa Polskiego pismo następującej treści:

„Skauci czeskosłowaccy zebrali się dzisiaj, aby uczcić 15-lecie istnienia „Svazu Junaku Skautu R. Cs." i przy tej okazji omawiali swe dotychczasowe prace nietylko wśród młodzieży czeskosłowackiej, ale i w odniesieniu do młodzieży innych narodów słowiańskich. Nie zmienimy naszej linji działania, przeciwnie — pracować będziemy jeszcze usilniej nad bliższem zacieśnieniem węzłów między słowiańskiemi organizacjami skautowemi. Cieszymy się, że w przyszłym roku zawitamy do Polski, aby odwzajemnić Wasze odwiedziny w Pradze w r. 1931. Zasylamy swe braterskie pozdrowienia — prof. Józef Chorwat, przewodniczący „Svazu Junaku Skautu R. Cs."

Polskie podkłady dla kolei belgijskich

Według wiadomości, otrzymanych z Brukseli przez organizacje eksportu drzewnego, podczas przetargów, które odbyły się w dniu 28 ub. miesiąca na dostawę dla kolei belgijskich podkładów oraz kompletów t. zw. pod rozjezdnie, utrzymał się w końcowym wyniku szereg ofert polskich.

Utrzymały się mianowicie oferty Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych na ogólną wielkość 40.000 sztuk podkładów, które mają być dostarczone w cenie po 34 do 34.70 franków oraz 16 kompletów podrozjezdni w cenie po 8.000 do 8.100 fr. za komplet.

Pod polską banderą

Pomorska pielgrzymka jubileuszowa DO ZIEMI ŚWIĘTEJ na zakończenie Roku Świętego 20. III—17. IV. pod osobistem kierownictwem Przewiel. Ks. Prałata **Roczniewskiego** z Wejherowa połączona ze zwiedzeniem Egiptu — Aten, Konstantynopola za zł 1190. Ilość miejsc ograniczona. Informacje i zapisy w Biurze Światowej Organizacji Podróży **WAGONS-LITS COOK GDYNIA, PODJAZDOWA, telefon 18-89.**

Wielka afera szpiegowska w Budapeszcie

Na czele szajki stały dwie kobiety

W stolicy Węgier olbrzymie zainteresowanie wywołało wykrycie **wielkiej organizacji szpiegowskiej,** która stała rzekomo na usługach **jednego z południowych państw ościennych.**

Około 100 osób, zamieszanych w powyższą sprawę, zarówno wojskowych jak cywilnych, aresztowano.

Na czele organizacji stały **dwie kobiety,** z których jedna, Paula Pascal, Francuska o niezwykłej urodzie, zdołała w ostatniej chwili zbiec zagranicę. Przybyła ona mniej więcej przed rokiem do Budapesztu i wydzierżawiła w pobliżu **ministerstwa spraw zagranicznych oraz ministerstwa wojny** wspaniały pałac jednego z członków arystokracji węgierskiej.

Drugą kierowniczką organizacyj szpiegowskiej jest b. **żona ks. Odescalchi,** która w ostatnim czasie **występowała jako tancerka w lokalach nocnych.** Została aresztowana.

Trzech oficerów, w liczbie tej jednego pułkownika i dwu kapitanów, zamieszanych w aferę, zmuszono do popełnienia samobójstwa.

Kwatera główna organizacji znajdowała się w pewnym domu w centrum miasta, którego mieszkańcy **z właścicielem i portjerem** na czele zostali w większej części aresztowani.

Przypuszczają, iż zlikwidowana szajka była **filją wielkiej międzynarodowej organizacji szpiegowskiej,** do której należała również słynna **Marie-Louise,** przeciwko której toczy się obecnie w **Helsingforsie rozprawa sądowa.**

Dyrekcja policji polecila prasie zachowanie jaknajdalej idącej dyskrecji. W dziennikach ukazał się jedynie krótki komunikat policyjny, nie wymieniający żadnych nazwisk i przemilczający również **samobójstwo trzech oficerów.**

Świat w zdarzeniach

W kilku wierszach

Według pogłosek ma przybyć do Kowna sowiecki komisarz spraw zagranicznych Litwinow.

W miejscowości Hatvan na Węgrzech odbyła się uroczystość, poświęcona pamięci Polaków, którzy brali udział w bitwie pod Hatvanem.

Sowieckie związki zawodowe przekazały 1 miljon szylingów austrjackich na pomoc „ofiarom faszyzmu" w Austrji.

W Sztokholmie podpisano umowę handlową francusko-szwedzką.

Burmistrzem m. Sadagóry na Bukowinie wybrano Polaka p. Kazimierowicza.

Trwający zgórą 5 tygodni strajk szoferów taksówek został zakończony pomyślnie dla szoferów.

W ambasadzie R. P. w Paryżu obraduje zjazd konsulów polskich z całej Francji.

W Niemczech tegoroczni abiturjenci i abiturjentki zostaną zaciągnięci do t. zw. kadr pracy.

Strajk pracowników zakładów tekstylnych w Verviers (Belgja) objął już 16 tysięcy osób.

Sekretarka Paul-Boncour Susanne Blum wyjaśnia, że kwota, jaką otrzymała od Stawiskiego, była normalne honorarjum za sprawy.

Na pograniczu algiersko-marokańskiem bandyci napadli na bank.

Sejm łotewski uchwalił votum nieufności dla rządu premjera Blodnieka.

W okolicy Dyneburga wylądowały dwa samoloty z załogą 4-ch lotników, którzy zabłądzili.

Do Moskwy przybyły matka i siostra Dymitrowa oraz żona Tanewa.

Socjal-demokrata Karol Hammerschlag, został aresztowany w Wiedniu pod zarzutem sprzeniewierzenia.

Uśmiechniesz się

Dwuch ludzi gorąco się spierało: jeden twierdził, że ziemia się kręci, drugi, że słońce się kręci. Wtem przyszedł trzeci i rzekł:

— Głupcy, obaj nie macie racji. Głowa się kręci.

* * *

— Co to jest miłość platoniczna?

— To jest, jeżeli ktoś kocha kobietę, a nie może się z nią ożenić z powodu braku posagu.

Automatyczny stratostat

wyruszy w podróż bez załogi

W Leningradzie przystąpiono do budowy pierwszego stratostatu automatycznego, który wyruszy w podróż do stratosfery bez załogi. Maksymalna zdolność wzniesienia się balonu w górę wynosi 40 km. Balon składa się z kilku mniejszych balonów i gondoli. Znajdujące się w gondoli różne aparaty i narzędzia pomiarowe, meteorologiczne, barometryczne będą działały automatycznie. Również automatycznie będzie dokonywał zdjęcia powierzchni ziemi aparat fotograficzny, nastawiony pod właściwym kątem.

Stratostat ma poszybować w bezmiary powietrzne w końcu marca r. b.

300 metrów papieru w jednej minucie

W m. Tetschen w papierni miejscowej znajduje się nowa olbrzymia maszyna dla wytwarzania papieru gazetowego. Maszyna ta jest w stanie wyprodukować w ciągu jednej tylko minuty 300 metrów papieru, zaś w ciągu 24 godzin produkuje ona 60.000 kg. papieru rotacyjnego szerokości 270 cm. Długość tej masy papieru sięga 432 kilometrów. Wyprodukowaną w ciągu roku wstęgą papieru rotacyjnego można by opasać kulę ziemską poczwórnie.

Ryby jako muzykanci

Dźwięki harfy i gongu z głębin morza

Morza południowe zaludnione są pewnemi gatunkami ryb, które wydają różnego rodzaju dźwięki, zwłaszcza w porze nocnej. Tak np. przy brzegach Cejlonu, wśród ciszy nocnej dają się często słyszeć *dźwięki harfy*, dochodzące z głębin morza. Dźwięki te wydaje gatunek ryb, nazwanych przez krajowców „muzykantami". W okolicach podzwrotnikowych znany jest *„mułowiec"*, ryba wydająca w chwili grożącego jej niebezpieczeństwa krzyk, zbliżony do krzyku dziecka. Ryba-pila wydaje znów ze siebie godzinami całemi dźwięki głuche, przypominające do złudzenia dźwięki gongu.

Zmierzch miljonerów w Anglji

333 osób z dochodem powyżej 1 i pół miljona

Liczba miljonerów w Anglji zmniejszyła się w roku ubiegłym o 127 osób. Kraj ten liczy w chwili obecnej tylko 333 osób, mogących ubiegać się o tytuł miljonera. Rola miljonera w Anglji nie jest łatwą, jeśli się zważy, że człowiek ten musi rozporządzać rocznym dochodem w sumie 150.000 funtów na podstawie taryfy podatkowej. Z liczby tych 333 dochodem powyżej 1½ miljona funtów rocznie rozporządzają 94 osoby, 57 bogaczy ma dochód od 1 do 1½ miljona, 182 cieszy się dochodem od ¾ do 1 miljona.

Do najbogatszych ludzi w Anglji zalicza się książę Westminster, Ellerman junior i sir Robert Perks.

Radjo bez anteny

Sensacyjny wynalazek holenderskiego inżyniera

Z Holandji przychodzą wieści o sensacyjnym wynalazku inżyniera Strutta. Wynalazek ten polega na konstrukcji aparatu radjonadawczego bez anteny. Jeżeli wynalazek ten da się zastosować w praktyce, będzie on miał szczególne znaczenie dla radjotelegrafji w razie wojny, gdyż anteny ulegają b. łatwo uszkodzeniom.

Zamrożona wyspa

Cmentarzysko 4000 mieszkańców

Z Tokjo donoszą, że na wyspie Utsuroyo na morzu Japońskiem panują od kilku tygodni *niezwykle silne mrozy i śnieżyce*. Wszystkie miejscowości, położone na wyspie, są doslownie zasypane przez śniegi.

Na ratunek mieszkańców wysłano ekspedycję, która dotychczas zdołała zaledwie *odkopać jedyną wioskę, położoną na wybrzeżu*. W wiosce tej znaleziono *45 trupów*. Istnieje obawa, że cała wyspa, licząca *4.000 mieszkańców, stała się cmentarzyskiem.*

Gdzie, co i jak?

Ilość uczniów w szkołach zawodowych w ub. r. wynosiła 70 tysięcy.

W Opatówku pod Kaliszem zmarł wędrowny żebrak, Kurpów, b. generał armji rosyjskiej.

Budowa autostrady pod Warszawą narazie została przerwana.

Po bocianach przeleciały nad Polską stada dzikich gęsi, wiosna już nadchodzi.

Zakłady Żyrardowskie muszą zapłacić pół miljona zł grzywny za złe ostemplowanie umowy.

Z Warszawy wyjechał do Palestyny transport składający się z 550 emigrantów-Żydów.

Miesięczny urlop zdrowotny z więzienia otrzymał skazany w procesie Centrolewu b. poseł PPS. Mastek.

Jędrzejewska nie pojedzie do Anglji na turniej tenisowy wskutek braku treningu.

W Warszawie odbędzie się proces trzech defraudantów, którzy narazili Główny Urząd Ubezpieczeń na 200 tys. zł strat.

Masarykowa Liga Lotnicza w Piszczanach przygotowuje słowacki lot dokoła Polski.

W m. lutym w Warszawie zginęło tragiczną śmiercią 50 osób.

Związek Artystów Scen Polskich zwołał zjazd na 29 i 30 bm.

Kryzys daje się dotkliwie we znaki aktorom. Obecnie bez pracy pozostaje około 700 aktorów.

Ministerstwo Oświaty rozpoczęło prace przygotowawcze do utworzenia klasy drugiej gimnazjum nowego typu.

W Sofji nastąpi w końcu marca spotkanie króla Aleksandra i króla Karola z królem Borysem.

W angielskich fabrykach włókienniczych wkrót ce ma stracić pracę około 40 tysięcy robotników.

Gdy przeczytasz

— Mojej żonie śniło się, że wyszła zamąż za miljonera.

— Szczęściarz z ciebie! Moja żona śni o tem samem na jawie.

* * *

— Patrz, widzisz: za trumną tego biednego Adasia idzie jego lekarz domowy.

— To nadzwyczajne. Pierwszy raz widzę na świecie, żeby przyczyna szła za skutkiem.

ANTONI MARCZYŃSKI. 73)

PODPALACZE

Niekiedy Roger von Elden wpadał w natchnienie. Czytało się wówczas takie elektryzujące telegramy na łamach najpoważniejszych dzienników:

POLSKA I CZECHOSŁOWACJA ROZPOCZĘŁY CICHĄ MOBILIZACJĘ. WSZYSTKIE URLOPY ODWOŁANO. W NOCY ODBYŁo SIĘ NADZWYCZAJNE POSIEDZENIE POLSKIEJ RADY MINISTRÓW. SZEF SZTABU ARMJI CZECHOSŁOWACKIEJ PRYLECIAŁ SAMOLOTEM DO WARSZAWY, GDZIE POZOSTANIE DO JUTRA... itp.

W OKOLICY BORNHOLMU WIDZIANO PANCERNIKI „DEUTSCHLAND" ORAZ „ADMIRAL VON SCHEER", PŁYNĄCE CAŁĄ PARĄ W KIERUNKU WSCHODNIM. TOWARZYSZYŁY IM TORPEDOWCE I TRZY ESKADRY HYDROPLANÓW...

i natychmiast w prasie niemieckiej:

RYBACY KASZUBSCY Z WIOSKI WITTENBERG WIDZIELI WCZORAJ DWIE ŁODZIE PODWODNE, PATROLUJĄCE TUŻ OBOK WYBRZEŻA. BYŁY TO PONAD WSZELKĄ WĄTPLIWOŚĆ POLSKIE ŁODZIE PODWODNE, GDYŻ NIEMCÓW POZBAWIŁ TEJ BRONI TRAKTAT PRZEMOCY. RAID TYCH JEDNOSTEK POLSKIEJ FLOTY WOJENNEJ NA WODACH NIEMIECKICH JEST ZUCHWAŁĄ PROWOKACJĄ POLSKĄ, KTÓREJ PUŚCIĆ PŁAZEM NIE WOLNO!

a równocześnie z drugiej strony:

W LASACH DOKOŁA WIOSKI PARASZYN STWIERDZONO OBECNOŚĆ SILNEGO ODDZIAŁU REICHSWEHRY Z JEJ MOTOROWEMI HAUBICAMI. WIADOMOŚĆ TA STAJE SZCZEGÓLNIE ALARMUJĄCĄ, JEŻELI SOBIE UŚWIADOMIMY, ŻE WIEŚ PARASZYN DZIELI OD GDYNI ODLEGŁOŚĆ ZALEDWIE 35-CIU KILOMETRÓW. NIEMCY CHCĄ NAJWIDOCZNIEJ ZAATAKOWAĆ GDYNIĘ TAKŻE I OD STRONY LĄDU. RYBACY Z HELU SPOTKALI NA PEŁNEM MORZU PANCERNIKI NIEMIECKIE, KTÓRE COPRĘDZEJ OKRYŁY SIĘ DYMOWĄ ZASŁONĄ...

i wciąż wkółko:

ATMOSFERA W EUROPIE JEST NAŁADOWANA ELEKTRYCZNOŚCIĄ SILNIEJ, NIŻ W ROKU 1914-TYM. WYBUCH WOJNY JEST JUŻ TYLKO KWESTJĄ DNI!

Przez dwa tygodnie miljony czytelników otrzymywały taką strawę duchową. Trzy razy dziennie, rano, w południe i wieczorem. Jak obrzydliwą miksturę. A nierównie częściej, chociaż w nieregularnych odstępach, denerwujące „nadzwyczajne dodatki". Jak bolesne zastrzyki dożylne.

Nic dziwnego, że po 14-tu dniach tej końskiej kuracji wielu znękanych pacjentów tęsknie wyglądało... operacji. — Niechaj mi już lepiej przetną ten karbunkuł, niech mnie tylko tak przeklęcie nie męczą... Lecz rozsądnych pacjentów było o wiele więcej. Ci woleli cierpieć nieskończenie długo, niźli poddać się ryzykownej operacji. Ci mówili: — traktat wersalski to wiecznie ropiący się wrzód, kryzys to gruźlica, ale nowa wojna, wojna chemiczna to w 90 procentach gwarancja mojej śmierci, to miljony nowych kalek, przyszłych pasożytów z konieczności, to zniszczenie kwitnących miast, i zabytków sztuki, i życiodajnych pól, i warsztatów pracy, to obłędny skok w ciemną otchłań barbarzyństwa!

Zdwojone tempo szczucia w prasie i podjudzania narodów przeciwko narodom miało narazie ten skutek, że do fabryk Forbanów, Eldenów, Lazare'ów zaczęły napływać terminowe zamówienia. Zmniejszono tu i ówdzie zasiłki dla bezrobotnych, zredukowano ponownie głodowe pensje urzędnikom, skasowano pewne wydatki na oświatę, czy na szpitalnictwo, a zakupiono coprędzej kilka tuzinów samolotów bojowych, kilkadziesiąt wagonów amunicji, kilkaset armat itp. pożyteczne artykuły pierwszej potrzeby... wojennej.

Ale wojna nie wybuchnęła... „...i nie wybuchnie," pisał zniecierpliwiony mr. Samuel Forban do Rogera von Eldena, „dopóki ten Twój Lest nie zmajstruje jakiej uczciwej p r o w o k a c j i ! ! !".

ROZDZIAŁ XVIII.

Wielce Szanowny Panie!

Wiedziałem oddawna, że kobieta, która jest prawdopodobnie złym duchem Pańskiego syna, a całkiem napewno jego prawą ręką w akcji pacyfistycznej na terenie Niemiec nazywa się Wanda Gaharin.

Lecz dopiero dzisiaj doniósł mi jeden z moich ludzi, że w Centralnem Laboratorjum Pańskich fabryk chemicznych pracuje osobnik, noszący to samo nazwisko: G a h a r i n, i prawdopodobnie krewny sekretarki Pańskiego syna, Jana.

Nie rzucam żadnych podejrzeń, nie twierdzę, że ów Mikołaj Gaharin jest konfidentem pacyfistów, ale tylko czuję się w obowiązku zwrócić W. Szanownemu Panu uwagę na ten osobliwy bądź co bądź zbieg okoliczności.

Z najgłębszem poważaniem
Lucien Lest.

P. S. Dziś stąd wyjeżdżam.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Stolica Pomorza — Wodzowi Narodu

Program uroczystości w Toruniu

Jak już donosiliśmy, całe Pomorze świętować będzie szczególnie uroczyście w bieżącym roku dzień Imienin P. Marszałka Piłsudskiego. Główna uroczystość odbędzie się w **stolicy Pomorza w Toruniu.**

Poniżej podajemy program obchodu w Toruniu.

17 marca — sobota. Dzień hołdu młodzieży dla Marszałka Piłsudskiego.

18 marca — niedziela. Godz. 12—14 dekorowanie miasta flagami państwowem. Godz. 12-sta. Uroczystość **Kolejowego Przysposobienia Wojskowego.** Przewiezienie sztandaru KPW. z Bydgoszczy do Torunia w związku z przeniesieniem Zarządu KPW. Akademja KPW w gmachu Dyrekcji Kolejowej.

Godz. 18,30 **Uroczysty capstrzyk** orkiestr ulicami m. Torunia. Zbiórka orkiestr na placu u pomnika Marszałka Piłsudskiego.

Godz. 17. Koncert orkiestr na Starym i na Nowym Rynku.

Godz. 21. W salach Kasyna Garnizonowego wieczór towarzyski ku uczczeniu dnia Imienin Marszałka Piłsudskiego, urządzony z **inicjatywy Rodziny Rezerwistów** przez Komisję Porozumiewawczą Pomorskich Organizacyj Kobiecych — z udziałem **amatorskich sił artystycznych.**

19 marca. Godz. 7 Pobudka — hejnał z wieży Ratuszowej.

Godz. 10-ta: Uroczysta msza polowa z udziałem wojska, przedstawicieli władz, organizacyj PW, rezerwy, organizacyj społecznych, cechów itp. z pocztami sztandarowemi oraz całego społeczeństwa m. Torunia. Po nabożeństwie odbędzie się **uroczysta dekoracja** przez p. Wojewodę zasłużonych obywateli dla Państwa w liczbie około 100 osób.

Godz. 11,15: Defilada. Uroczystości wieczorowe.

Godz. 19,30. Uroczyste składanie **adresów hołdowniczych** dla Marszałka Piłsudskiego na ręce Pana Wojewody przez delegacje (sztafety) wszystkich powiatów **województwa pomorskiego,** z udziałem szeregów Federacji Obrońców Ojczyzny, Zw. Strzeleckiego i wszystkich organizacyj społecznych, WF. i PW. i organizacyj Obronnych Pomorza z pocztami sztandarowemi.

Miejsce: Plac Teatralny — przed gmachem Dyr. Kolejowej.

Gmachy na Placu Teatralnym udekorowane i iluminowane.

Zbiórka organizacyj godz. 19.

Godz. 20-ta. Widowisko w Teatrze Narodowym — inscenizacja życia legjonistów począwszy od wymarszu w roku 1914 z Oleandrów, aż do powrotu Komendanta Józefa Piłsudskiego z więzienia z Magdeburgu 11 listopada 1918 r. Przed widowiskiem wygłoszone będzie przemówienie.

Postanowiono, że w niedzielę 18 marca wieczorem o godz. 19 będzie urządzony *capstrzyk.* W poniedziałek 19 marca rano — *wspólne nabożeństwo* dla szkół i organizacyj o godz. 9.00. Po nabożeństwie *składanie adresów hołdowniczych* z życzeniami dla Pana Marszałka na ręce p. burmistrza w sali Rady Miejskiej, a następnie w szkołach poranki (we własnym zakresie) Wieczorem *ogólna akademja* w sali p. Kowalskiego według już ustalonego programu, który będzie podany do publicznej wiadomości za pomocą afiszów.

Przygotowania do obchodu Imienin Marsz. Piłsudskiego w Lubawie

W piątek 23 lutego odbyło się zebranie przedstawicieli całego społeczeństwa lubawskiego celem zorganizowania Komitetu Obchodu Imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego. W skład Komitetu zostali wybrani pp.: *Dakowski, Grabowski, Łukasik, Pasierb, Standara, dr. Wierzbowski i Wysocki* oraz p. *burmistrz Pater,* jako przewodniczący z urzędu.

Na posiedzeniu komitetu w dniu 1 marca ustalono *program całego obchodu* oraz dokonano podziału pracy pomiędzy poszczególnych członków.

Swiecie i powiat świecki

w przededniu Imienin P. Marszałka Piłsudskiego

Organizacja Komitetu Pow. — Z prac przygotowawczych w terenie

Zbliża się dzień 19 marca — **dzień imienin Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego,** — który w całym kraju będzie obchodzony jak najuroczyściej.

W powiecie świeckim czyni się już dziś odpowiednie **przygotowania w kierunku zorganizowania jak najwspanialszych obchodów,** by tem samem godnie uczcić zasługi pierwszego budowniczego Polski.

Z inicjatywy **Koła Powiatowego Federacji Związków Obrońców Ojczyzny,** odbyło się w środę 28 lutego pod przewodnictwem p. starosty **Krawczyka** zebranie przedstawicieli **wszystkich sfer społeczeństwa** miasta i powiatu, gdzie, po zapoznaniu się z bliższemi szczegółami, wyłoniono obywatelski komitet obchodu, obejmujący swą działalnością miasto Świecie i powiat. Do komitetu weszli pp. dr. **Mikulicz-Radecki, Czajkowski** z Płochocina, **Borysiak,** dyr. dr. **Kuchanny, Eckstein i Puck.**

Następnie ustalono **program obchodu w Świeciu,** mianowicie: 18 bm. odbędzie się akademja, 19 bm. uroczyste nabożeństwo, pochód, wręczenie adresów hołdowniczych na Rynku, oraz defilada. Dokładny program zostannie jeszcze podany. Z rozmaitych okolic powiatu świeckiego donoszą nam również o **tworzeniu komitetów lokalnych obchodu Imienin.**

Zjazd rolniczy

W dniach 7 i 8 b. m. odbędzie się w Warszawie IV ogólnopolski zjazd fachowo-rolniczy, organizowany przez Polski Zawodowy Związek Rolników i Leśników z Wyższem Wykształceniem. Na zjeździe wygłoszonych zostanie szereg referatów na tematy rolnicze.

Prusy Wschodnie w ucieczce przed falą raszyńską

Kierownictwo radjofonji niemieckiej postanowiło zwiększyć siłę stacji nadawczej Heilsbergu i Królewca (Prusy Wschodnie) z 60 do 100 kw., podając jako powód zagłuszanie odbioru tych stacyj, przez wielkie stacje zagraniczne, zwłaszcza przez stację warszawską.

Mezaljans księcia

Ślub księcia Sigvarda *szwedzkiego* z panną Patzek odbędzie się w dniu *8-go marca w Londynie.* Młoda para udaje się w podróż poślubną do Francji południowej. Po kilkudniowym pobycie na Riwjerze młodzi małżonkowie wracają samochodem do Berlina, gdzie osiedlą się na stałe.

List w uchu igły

Do muzeum Smithsona w Waszyngtonie dostarczono list z 44 wyrazów, napisany na tak maleńkim skrawku papieru, że mieści się **w uchu zwykłej igły.** Mikroskopijny ten list musi być powiększony 88 **razy,** aby go można było odczytać.

Rezerwowa armja Pomorza rośnie

Trzy Towarzystwa w pow. bydgoskim przystąpiły do Zw. Powstańców i Wojaków O. K. VIII.

W ostatnich czasach na terenie powiatu i miasta Bydgoszczy następuje **coraz większy ruch konsolidacyjny Powstańców i Wojaków.** Pod sztandary Związku Powstańców i Wojaków OK. VIII garną się coraz to nowe Towarzystwa uznając, że **tylko na zdrowej i zgodnej współpracy z armją czynną opierać się może siłą takiej organizacji b. wojskowych. jak Zw. Powstańców i Wojaków.**

Ubiegłej niedzieli odbyło się w **Białobłotach pod Bydgoszczą** nadzwyczajne walne zebranie reorganizacyjne Twa Powstańców i Wojaków. Obrady zagaił prezes p. Brandt, podając porządek obrad, który przyjęto jednogłośnie. Na przewodniczącego powołano p. red. **Górnickiego,** poczem sekretarz p. **Podgórski** odczytał protokół z ostatniego plenarnego zebrania, na którem **zebrani postanowili zgłosić swe przystąpienie do Związku Powstańców i Wojaków OK VIII.**

Po przemówieniu prezesa p. Brandta, który uzasadnił motywy przejścia, przemawiali kolejno pp. **prezes powiatowy Zw. Powstańców i Wojaków OK VIII.** p. **Radzimiński i prezes grodzki z Bydgoszczy p. Deja,** oraz pp: Lewandowski, Podgórski, Wylęgała, Chmielowski, Zuchowski, Ohler, Wochna i Szmieszalski. Mimo przemówień nacechowanych dużą demagogją, pp. Ohlera i Lewandowskiego z Bydgoszczy, pragnących nie dopuścić do przejścia Towarzystwa w szeregi Zw. Powstańców i Wojaków OK VIII — **zebrani w głosowaniu tajnem oświadczyli się za przejściem pod sztandary Związku, współpracującego z armją czynną,** dając tem dowód dużego wyrobienia obywatelskiego.

Podczas krótkiej przerwy, jaką zarządził przewodniczący p. red. W. Górnicki, zapisało się do placówki **oprócz dawnych członków około 25 członków nowych.** Fakt ten jest najlepszą zapowiedzią dalszego rozwoju placówki w Białobłotach dla dobra Państwa i społeczeństwa.

Do nowego zarządu powołani zostali pp. prezes — **Brandt,** wiceprezes — **Ostojski,** sekretarz — **Podgórski,** zastępca sekretarza — **Chmielowski,** skarbnik i referent ubezpieczeniowy — **Doberstein,** ref. oświatowy i organizacyjny — **Małoszyński.** Na komendanta zaproponowano pp. **Janowskiego i Fr. Jesionowskiego.**

Po wyborze nowego zarządu przewodniczący p. red. Górnicki, oddał przewodnictwo w ręce nowowybranego prezesa p. Brandta i już jako referent organizacyjny Związku życzył placówce dalszego pomyślnego rozwoju.

Obrady zakończono odśpiewaniem zwrotki „Roty".

Tego samego dnia odbyło się zebranie Towarzystwa Powstańców i Wojaków **w Łęgnowie, które jednogłośnie zgłosiło swe przystąpienie do Związku Powstańców i Wojaków O. K. VIII.**

Jeżeli doda się do tego, że **przed kilku dniami przystąpiła również do macierzystego Związku placówka w Ślesinie,** to staje się zupełnie jasne, że Powstańcy i Wojacy mają już dość politykowania a chcą z karabinem u nogi pracować tak, **jak Powstaniec i Wojak w Odrodzonej Polsce pracować powinien.**

Górnicy polscy we Francji

z niepokojem oczekują na sprawiedliwą decyzję

W Douai odbyło się wspólne zebranie dyrektorów **kopalń węglowych oraz przedstawicieli organizacyj górniczych północnej Francji** i okręgu Pas de Calais w sprawie **zmniejszenia bezrobocia w kopalniach.**

Były brane pod uwagę dwa projekty. Jeden, wysunięty przez przemysłowców, przewiduje **zwolnienie znacznej liczby górników polskich** i zastąpienie ich robotnikami miejscowymi. Sprawa ta jednak napotyka wiele trudności. Dyrekcje kopalń stwierdzają bowiem, że **górnicy polscy oddali przemysłowi węglowemu we Francji olbrzymie usługi** przy uruchamianiu kopalń po wojnie i że przybyli do Francji **na wezwanie czynników francuskich.** Z tych względów ich odesłanie do Polski byłoby rzeczą niewłaściwą.

Górnicy polscy — jak stwierdza Agencja Havasa — **stanowią świetny materjał robotniczy, z którym kopalnie rozstawałyby się z wielkim żalem.** Organizacje robotnicze zaproponowały rozstrzygnięcie problemu bezrobocia przez utworzenie **kasy dla bezrobotnych,** która czerpałaby swe środki ze specjalnego opodatkowania węgla od tony. Gdyby przeszedł pierwszy projekt, **uległoby zwolnieniu około 20 tys. robotników polskich.**

Obie propozycje, jak zapewnia Agencja Havasa, będą przedłożone ministerstwu pracy, które poweźmie ostateczne decyzje.

Stan wody na Wiśle

Kraków 1.40, Zawichost 2.60, *Warszawa 3.24,* Wyszków 1.38, Pułtusk 1.74, Płock 2.81, *Toruń 3.47,* Fordon 3.36, Chełmno 3.28, Grudziądz 3.52, Piekło 3.48, Tczew 3.38.

Wczoraj od Nieszawy płynie pojedyncza kra. Pod Krakowem i Warszawą Wisła jest już oczyszczona z powłoki lodowej. W Wyszkowie na Bugu płynie kra połową szerokości. Na Narwi ruszyły już lody. Kulminacja, która nastąpiła onegdaj w Warszawie, *spodziewana jest w Toruniu w najbliższych dniach.* Przypuszcza się, że stan wody dojdzie do 4.

Wyprawa Kubusia ze scyzorykiem

„Zamach" 15-letniego ucznia na b. min. Frota

Przed kilku dniami policja francuska zaaresztowała 15-letniego ucznia, który rzekomo planował zamach **na** b. min. **Frota,** jednego z winowajców krwawej nocy 6 lutego w Paryżu.

Przedstawiciel jednego z pism paryskich udał się do ojca młodocianego zamachowca i otrzymał od niego następujące szczegóły:

„Syn mój to dobry uczeń. Jest bardzo spokojny z natury, lecz bardzo silny wpływ wywierają na niego koledzy. **Tylko pod wrażeniem** swych rozmów z rówieśnikami poszedł do ministra Frota.

— Ale podobno miał ze sobą scyzoryk, którym chciał dokonać zamachu?

— Oto jak się rzeczy miały — oświadczył pan Harmant. — Chłopak poszedł do mieszkania p. ministra, ale zobaczywszy, że drzwi są zamknięte, zawrócił. Dwóch inspektorów policji, znajdujących się w loży portjera, oświadczyło mu, że ministra niema i że traci czas nadaremnie. Wtedy **chłopiec puścił się biegiem.** Inspektorzy rzucili się za nim i schwytali go, poczem przeprowadzili rewizję osobistą. **Znaleziono scyzoryk.** Wtedy zaprowadzono Kubusia na komisarjat i zawezwano mnie. **Komisarz śmiał się, inspektorzy się śmieli** i ja również brałem tę rzecz bardzo lekko. Komisarz chciał żebym zabrał syna do domu, ale ja wolałem, żeby spędził noc w kozie. Kubuś oświadczy komisarzowi: „Koledzy powiedzieli mi, żebym poszedł zobaczyć czy p. minister jest w domu".

Tyle wywiad z ojcem chłopca. Jakie były prawdziwe intencje Kubusia trudno zgadnąć. Faktem jednak jest, że „zamach" wywołał niebywałą sensację.

Pod koła pociągu

Osiemnasto-letni uczeń Duda i 16-letnia Jadwiga Zygmuntówna ze Świętochłowic, nie mogąc uzyskać zezwolenia rodziców na małżeństwo, uciekli *z domu, udając się w Poznańskie.*

Rodzice zawiadomili policję, która odnalazła ich w Środzie. Nie chcąc wrócić do domu, zakochani *rzucili się pod pociąg, ponosząc śmierć na miejscu*

Cenna relikwia na Pomorzu

List śp. ks. biskupa Bandurskiego do Zw. Strzeleckiego na Pomorzu

Dzisiaj we wtorek 6 marca br. o godz. 9 odprawia się w kościele garnizonowym w Toruniu **msza św. za spokój duszy śp. biskupa Władysława Bandurskiego**, ponieważ jest to druga rocznica jego śmierci w Wilnie.

Śp. biskup Bandurski uchodził wśród ludności prawie za świętego, ponieważ jego gołębie serce, wzruszająca do głębi dobroć i promienny uśmiech podbijały serca wszystkich, którzy mieli sposobność go poznać. Świętobliwy starzec w czasie wojny z bolszewikami przebywał w okopach razem z żołnierzami i swoją prostotą, oraz zawsze dobrym humorem zjednał sobie miłość wszystkich.

Związek Strzelecki na Pomorzu urządzając zjazd swój jesienią 1930 r. wysłał specjalne pismo do niego z wielką prośbą o przybycie do Torunia, śp. biskup Bandurski złożony ciężką niemocą nie mógł jednak przyjechać, natomiast napisał **własnoręcznie list**, którego treść podajemy dosłownie:

Wilno, dnia 26. 9. 1930 r.

Do Zarządu Okręgu Związku Strzeleckiego Nr. VIII. Pomorze.

W odpowiedzi na pismo z dnia 16 września br. L. dz. 1485/30 donoszę Ukochanym Strzelcom, że przybyć nie mogę do Torunia na dzień 28 września br., w którym to dniu urządzacie Zjazd wszystkich Strzelców Pomorskiego Okręgu, łącząc się z braćmi całej Rzeczypospolitej Polskiej w jednej myśli i w jednym zgodnym proteście przeciwko Krzyżackim napaściom na całość naszych granic.

Strzelec przed wojną spełnił doniosłą rolę, przygotowując się do walnej rozprawy z wrogami Polski, a potem, wśród wojennej europejskiej zawieruchy walczył zawzięcie o wolność, niepodległość i całość Rzeczypospolitej Polskiej na wszystkich trzech frontach i przeciwko trzem tyranom.

Dziś, w czasie, gdy Polska po zwycięskiej wojnie zdobyła zasłużone miejsce wśród państw i narodów świata, Strzelec stoi na straży najwyższych dóbr narodowych i państwowych, gotów do obrony Wolności i zagrożonych granic.

I nikt kto prawy, dobry i szlachetny Polak, nie ma prawa odmawiać mu dawnych zasług i przeszkadzać w pracach państwowych.

Ponad zawiści stronnicze i klasowe musi zwyciężyć Idea solidarności narodowej w obronie Narodu i Państwa przed zakusami dawnych ciemiężycieli.

Pracy Waszej w tym duchu całem sercem błogosławię.

Oddany w Chrystusie Wam

(—) Ks. Władysław Bandurski, biskup.

Oryginał powyższego listu pięknie oprawiony wisi w **gabinecie komendanta okręgu pomorskiego Związku Strzeleckiego i stanowi tam najcenniejszą relikwję. Tuż nad listem wisi portret**, z którego uduchowione dobrocią oblicze śp. księdza Biskupa zdaje się słowa te powtarzać i błogosławić jeszcze po śmierci. **Dwa te obrazy tak drogie każdemu strzelcowi na Pomorzu otoczone są specjalną czcią i opieką.**

W dniu dzisiejszym, jako w dniu, w którem przestało bić to wspaniałe serce, cały Związek Strzelecki chyli kornie głowę przed majestatem ducha świętobliwego Księcia Kościoła.

Przegrany proces m. Chełmży

60 tys. odszkodowania dla b. budowniczego miejskiego

Były budowniczy miejski w Chełmży p. architekt Skowroński od szeregu lat prowadził proces z miastem w związku ze zwolnieniem go z zajmowanego dawniej stanowiska. Obecnie sprawa przeszła wszystkie instancje i została ostatecznie zadecydowana w sensie *korzystnem dla p. Skowrońskiego.*

Na mocy wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego oraz orzeczenia Ministerstwa Spraw. Wewn. miasto Chełmża będzie musiało nietylko *wypłacić p. architektowi Skowrońskiemu około 60.000 zł. odszkodowania*, lecz także *przyjąć go z powrotem na dawne jego stanowisko.* W ten sposób znajdujące się w trudnych warunkach finansowych miasto *będzie utrzymywało przez najbliższe 10 lat dwóch budowniczych miejskich.* **Jest to luksus, na jaki Chełmża stanowczo pozwolić sobie nie może.**

Byłoby rzeczą wskazaną, aby władze nadzorcze wejrzały w tę sprawę i wyciągnęły odpowiednie konsekwencje w stosunku do tych, którzy *spowodowali obarczenie miasta tak nadmiernym ciężarem.*

25 osobników atakuje pociąg węglowy

Strzelanina na dworcu towarowym w Grudziądzu — Jeden ze złodziei zabity

Dnia 3 bm. w godzinach rannych *około 25 osobników wtargnęło na wyładownię dworca towarowego w Grudziądzu*, usiłując dokonać *rabunku węgla* ze znajdujących się tam wagonów kolejowych, przeznaczonego dla prywatnych firm grudziądzkich.

Pilnujący transportu dwaj stróże kolejowi usiłowali przeszkodzić bandzie w grabieży węgla, zostali jednak *gęsto obrzuceni kamieniami.* Wówczas w obronie własnej obaj stróże *użyli broni*, oddając szereg strzałów z rewolwerów, przyczem jeden ze złodziei węglowych, niejaki *Sylwester Zwoliński* lat 33 został trafiony kulą w okolicę serca, skutkiem czego *padł na miejscu trupem.*

Strzały oraz postrzelenie jednego z rabusiów spowodowały *ucieczkę pozostałych.* Policja prowadzi energiczne dochodzenia, celem ukarania winnych usiłowanej grabieży.

Ofiara napadu czy symulant?

Dnia 2 bm. o godz. 19,20 Bronisław Til, kupiec, zam. w Tucholi zgłosił, iż uczeń jego **Juljan Górecki** lat 18 zawiadomił go telefonicznie, o dokonanym na jego osobie **napadzie rabunkowym.** Wypadek miał miejsce na szosie **pomiędzy Legbundem a Woziwodą** w pow. tucholskim.

Napastnicy napadli na jadącego rowerem Góreckiego i **odebrali mu rzekomo 1.200 zł gotówki.** Ujawnione w toku dochodzeń pewne okoliczności w połączeniu z chaotycznemi zeznaniami Góreckiego, stawiają w wątpliwość jego twierdzenia co do faktu napadu, wobec czego zachodzi przypuszczenie, że napad **został upozorowany**, a pieniądze przywłaszczył sobie sam Górecki.

Chojnice

— **Z ruchu BBWR wśród pocztowców.** Dnia 22 bm. odbyło się zebranie pracowników Urzędu pocztowo-tel. Chojnice 1 i 2, w celu utworzenia własnego koła BBWR, połączone z dwiema prelekcjami na tematy pracy państwowo-twórczej i wychowania obywatelskiego, przy udziale około 50 członków z p. naczelnikiem U. P. Chojnice 1 Ćwiejkowskim na czele. Zebranie zagaił p. Stromski, witając serdecznie przedstawicieli Rady Powiatowej BBWR w osobach p. prezesa inż. Polkowskiego, p. inspektora szkolnego Nowotnego i p. prof. Marszałka.

Pierwszą prelekcję na temat: „Działalność rządów przedmajowych i pomajowych" wygłosił referent propagandowo-oświatowy p. prof. Marszałek. Drugą prelekcję „O naczelnych podstawach i postulatach organizacyjnych BBWR" wygłosił p. inspektor Nowotny. Obie prelekcje przyjęto hucznemi oklaskami, a dyskusja, która się następnie wywiązała, dowiodła wielkiego zainteresowania poruszonemi tematami ze strony zebranych.

W celu stworzenia pomiędzy pocztowcami urzędu poczt.-tel. Chojnice 1 i Chojnice 2 większej rywalizacji w szlachetnem znaczeniu tego słowa, utworzono na wniosek p. inż. Polkowskiego przy każdym urzędzie osobne koło BBWR.

Zarząd koła urzędu pocztowo-tel. Chojnice 1 wybrano w składzie następującym: prezes Józef Osowicki, wiceprezes Kobierowski, sekretarz Joachim Kijek, zast. sekr. Ludwig Draspa, skarbnik p. Szopiński, zastł skarbnika p. Grzenkowicz, referent ideowy p. Stromski, prezes komisji rewizyjnej p. Kościelny. Zebranie zakończono hasłem „Czołem obywatele".

Karsin

— **Z pracy Związku Strzeleckiego.** Ostatnio odbyło się we własnej świetlicy walne zebranie Oddziału Związku Strzeleckiego. Zkolei nastąpiło sprawozdanie prezesa, sekretarza i skarbnika, poczem stary Zarząd otrzymał absolutorjum. Marszałkiem zebrania wybrano ob. Kąkola, a następnie przystąpiono do wyboru nowego Zarządu, którego obecny skład przedstawia się w tej samej formie. Prezes — ob. Marjan Ring, sekretarz — ob. Jan Suszek, skarbnik — ob. Bolesław Pieczka, referent wychowania obywatelskiego — ob. Piotr Kąkol, komendant — ob. Arnold Mierzwicki. Zebranie zakończono odśpiewaniem Pierwszej Brygady.

Swiecie

— **Reorganizacja zarządu powiatowego Federacji Zw. Obrońców Ojczyzny.** Celem podjęcia intensywnej działalności Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, na terenie powiatu świeckiego, przeprowadzono ostatnio reorganizację zarządu powiatowego. — Posiedzenie odbyło się przy udziale pp. starosty powiatowego Krawczyka, komendanta PW kpt. Gustowskiego, ref. wojsk. Rhonego, — przedstawicieli organizacji: Koła Oficerów Rezerwy, Związku Rezerwistów, Powstańców i Wojaków OK. VIII, Podoficerów Rezerwy, Związku Weteranów Powstań Narodowych, Związku Inwalidów Wojennych i Legji Inwalidów Wojsk Polskich. Zebraniu przewodniczył p. starosta Krawczyk, który też referował doniosły cel tej organizacji. — Wreszcie przystąpiono do wyboru zarządu powiatowego, do którego weszli pp. starosta Krawczyk prezes, em. starosta Kowalski wiceprezes, M. Rhone sekretarz, B. Kozłowski skarbnik. W dalszym ciągu obrad ustalono program obchodu Imienin P. Marszałka w dniu 19 bm., jak również omówiono plan pracy na bieżący okres.

— **Walne zebranie Koła Przyjaciół Związku Strzeleckiego.** W sobotę 24 bm. w sali Strzelnicy odbyło się doroczne walne zebranie Koła Przyjaciół Związku Strzeleckiego, przy licznym udziale członków. Obrady zagaił prezes p. prof. Sadkiewicz, zdając przewodnictwo powołanemu marszałkowi, p. prof. Ecksteinowi. Nastąpiły sprawozdania zarządu: Prezes w swym dłuższem przemówieniu scharakteryzował całoroczną działalność i rozwój Koła, liczącego 185 członków. Ze sprawozdania skarbnika wynika, iż obrót kasowy wynosił 3.468.88 zł. Po udzieleniu absolutorjum, przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli pp. dr. Sobolewski, Szczepański, Ruchniewicz, Schleifer sen., Rhone; do komisji rewizyjnej pp. Stęga, mec. Łabędzki i Szuk.

Na marginesie zawieszenia dwóch członków Wydziału Powiatowego w Kościerzynie

Skandaliczna umowa z p. Warczakiem

Zawieszenie w urzędowaniu dwóch członków Wydziału Powiatowego w Kościerzynie pp dr. **Wysockiego i Marchewicza** dało asumpt centralnemu organowi „narodowemu" w Toruniu do wystąpienia w obronie tych panów z jednoczesnem **zaatakowaniem czynników oficjalnych,** które zawieszenia dokonały. Pismo „narodowe" usiłuje obu swoich przyjaciół politycznych postawić na wysoki piedestał, tłomacząc fakt zawieszenia jakiemiś osobistemi porachunkami **któremi miał rzekomo kierować się p. starosta Turowski**, gdyż „byli mu niewygodni".

Jest to oczywiście **zwykły wykręt i chęć zatuszowania istotnego stanu rzeczy.** Wspomina się coprawda mimochodem o sprawie umowy z niejakim p. Warczakiem, lecz zbywa się ją lekko, jak gdyby nie miała żadnego znaczenia. Tymczasem właśnie tej umowie **należałoby poświęcić nieco więcej uwagi.**

Pp. dr. Wysocki i Marchewicz, znani na terenie Kościerzyny „narodowcy", korzystając z tego, że w Wydziale Powiatowym zasiadają ludzie, nie wiele obeznani ze sprawą p. Warczaka, spowodowali przy pomocy swych przyjaciół partyjnych przyznanie większością głosów Warczakowi tytułem rzekomego odszkodowania. wynikającego z umowy służbowej, fantastycznej wprost sumy, sięgającej **setek tysięcy złotych.**

Wystarczy przytoczyć dla przykładu, że tytułem samego tylko odszkodowania za rzekomo należne p. Warczakowi mieszkanie u**chwalono 30 zł w złocie dziennie, czyli 900 zł w złocie miesięcznie!** Jak na stosunki kościerskie, za taką kwotę możnaby wynająć chyba cały pałac.

Nic dziwnego, że gospodarząc w ten sposób partyjnicy kościerscy **doprowadzili powiat i miasto do bardzo smutnego stanu finansowego.** Z uznaniem powitać należy poczynania władz, zmierzające do uzdrowienia tego stanu rzeczy. A że cieszą się one odpowiedniem zrozumieniem w społeczeństwie, najlepszym tego dowodem jest **klęska partyjnych działaczy podczas ostatnich wyborów do kościerskiej Rady Miejskiej.**

Pasażer w roli paczki pocztowej

Pewien wybitny obywatel San Francisko musiał wyjechać terminowo do Francji. Żeby zdążyć na pociąg, odchodzący do Francji z Cherbourga, musiał użyć **samolotu**, a że odchodzący samolot pocztowy nie przyjmował pasażerów, zdecydował się na odegranie roli paczki. Zważono go i odpowiednio do wagi musiał zapłacić według taryfy pocztowei 684 dolary. Ale zdążył.

KRONIKA

Środa 7 marca

TORUN

Kalendarzyk rzym.-kat.

Wtorek Perpetuy i Felic,
Środa Tomasza z akw. Dk.

— Nocny dyżur aptek od 1 do 7 marca rb. dyżuruje w śródmieściu apteka Pod Lwem Nowy Rynek; na Bydgoskiem Przedmieściu apteka Św. Anny, ul. Mickiewicza; na Mokrem apteka Pod Łabędziem, ul. Kościuszki.

REPERTUAR KIN.

MARS — Prokurator Alicja Horn.
ŚWIATOWID — Prokurator Alicja Horn.
PALACE — „Noc w Chicago".
LIRA — Chicago.

Z miasta

— **Nabożeństwo żałobne za spokój duszy śp. ks. biskupa Bandurskiego.** Dziś 6 bm. o godz. 9 staraniem koła toruńskiego Rodziny Wojskowej odbędzie się w kościele garnizonowym nabożeństwo żałobne za spokój duszy śp. księdza biskupa Bandurskiego. Na powyższe nabożeństwo zaprasza wszystkich — Zarząd Rodziny Wojskowej.

— **Komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych** będzie urzędowała w Toruniu w dniu 17 marca br. Zwraca się uwagę właścicieli pojazdów mechanicznych, które mają być zarejestrowane, że podanie o zarejestrowaniu pojazdu winno być złożone w Urzędzie Wojewódzkim conajmniej 7 dni przed terminem.

— **Walne zgromadzenie Klubu Wioślarskiego** odbędzie się w piątek dnia 9 bm. o godz. 19,30 w sali Dworu Artusa, na które szan. druhów uprzejmie zapraszamy. Porządek obrad:

1) Zagajenie prezesa Klubu druha Twardzickiego, 2) wybór przewodniczącego i sekretarza walnego zgromadzenia, 3) sprawozdanie zarządu i przedłożenie bilansu za 1933 rok, 4) sprawozdanie komisji rewizyjnej i udzielenie absolutorjum ustępującym władzom klubu 5) wybór nowych władz klubu, 6) wolne głosy, 7) zamknięcie. W razie niestawienia się połowy członków Klubu, odbędzie się w pół godziny po wyznaczonym wyżej terminie drugie walne zgromadzenie i uchwały, które zapadną na niem, będą prawomocne bez względu na ilość obecnych członków.

Za względu na bardzo ważne zadania, które ma spełnić nowy Zarząd w nowym roku sprawozdawczym, obecność szan. druhów jest konieczną. Zarząd. (397

— **Zebranie miesięczne sokolic toruńskich** odbyło się we czwartek dnia 1 bm. przy dość licznym udziale druhen i gości. Po przywitaniu i zagajeniu prezeska Wierzchowska zobrazowała w krótkich słowach przebieg pracy w gnieździe. Referat wygłosiła Helena Poznańska pod tyt.: „Dlaczego ludzie wstępują do Sokoła"? Dalej prezeska zapraszała na zjazd Rady Okręgowej który się odbędzie w niedzielę 4 bm.

Sprostowanie. Do wiadomości naszej o tragicznej śmierci 13-letniej dziewczynki, ś. p. Marji Kladzińskiej wkradła się nieścisłość, którą niniejszem prostujemy. Dziewczynka zmarła nie skutkiem złej instalacji elektrycznej, lecz z powodu nieszczęśliwego pośliznięcia się w wannie i pociągnięcia za sobą piecyka elektrycznego, który po zetknięciu się z wodą w której znajdowała się denatka, zabił ją na miejscu

Twórzmy Fundusz Obrony Morskiej

Odezwa Ligi Morskiej i Kolonjalnej do społeczeństwa m. Torunia i pow. toruńskiego

Uchwałą Rady Ministrów z dnia 20-go stycznia 1933 r. utworzony został **„FUNDUSZ OBRONY MORSKIEJ"**, jako Instytucja o charakterze dobra publicznego, która z ofiar społeczeństwa ma gromadzić środki pieniężne na budowę **„POLSKIEJ MARYNARKI WOJENNEJ"**.

Spełnienie tego tak doniosłego zadania powierzone zostało przez Rząd Rzeczypospolitej **Lidze Morskiej i Kolonjalnej, która pomna swych zaszczytnych zadań tworzenia polskiej siły zbrojnej na morzu,** przystępuje z całą gotowością do przeprowadzenia powszechnej zbiórki na powyższy wzniosły cel w przeświadczeniu, że **ogół społeczeństwa nie odmówi jej pomocy materjalnej w gromadzeniu środków na budowę silnej floty wojennej, jako gwarantki naszego panowania nad Bałtykiem** a tem samem niezależnego bytu Państwa i Narodu.

Nie trzeba uzasadniać konieczności rozbudowy polskiej floty wojennej, gdy się ma na uwadze ważkie słowa budowniczego Gdyni, inżyniera Kwiatkowskiego: **„Z MORZEM WIĄŻE SIĘ ŻYCIE POLSKI".** Bez silnej floty wojennej, **nie zdołamy zachować sobie dostępu do morza i swobodnej komunikacji morskiej.**

Obecna nasza flota wojenna jest bardzo szczupła, bo składa się zaledwie z **trzech łodzi podwodnych, dwu kontrtorpedowców, pięciu torpedowców i kilku pomocniczych statków.** Czy przy takiej flocie możemy bronić dostępu do morza? Czy taka flota polska odpowiada potrzebom naszej mocarstwowej polityki i godności wielkiego Narodu? **Czy nas, trzydziestomiljonowy naród nie stać na coś więcej?**

Dlatego też **Liga Morska i Kolonjalna** oraz **Fundusz Obrony Morskiej** zwracają się do całego społeczeństwa polskiego i proszą o życzliwą pomoc i poparcie akcji zmierzającej do utrwalenia naszej mocarstwowej pozycji w świecie. Gromadzenie funduszów odbywać się będzie zasadniczo **w drodze rozsprzedaży znaczków od 5 groszy począwszy.** Z tych drobnych ofiar urosnąć muszą miljony. Całe społeczeństwo polskie w tym roku winno złożyć siedem miljonów. Kwota ta wydaje się napozór wielka, lecz może być zebrana o ile wszyscy bez wyjątku spełnimy nasz obowiązek obywatelski.

Niechaj więc znaczki F. O. M. dotrą do każdego obywatela a grosz w ten sposób złożony przyczyni się z biegiem lat do stworzenia wielkiej i potężnej Floty Polskiej.

Za Zarząd: **Dr. Karakulski,** Wiceprezes Oddziału i Kierownik Sekcji Marynarki Wojennej. **Zaleski,** kpt. dypl. Sekretarz Oddziału.

Równocześnie z odezwą przesłał do naszej Administracji p. dr. Karakulski 5 zł na Fundusz Obrony Narodowej, w ten sposób zapoczątkowując łańcuch składek na ten cel. Składki na F. O. M. przyjmuje również Administracja „Dnia Pomorskiego".

Śmierć pod kołami tramwaju

Tragiczny wypadek na ul. Grudziądzkiej

Wczoraj w godzinach popołudniowych **na ul. Grudziądzkiej na Mokrem** w pobliżu domu, oznaczonego numerem 55, wpadł pod nadjeżdżający tramwaj linji nr. 2 **bezrobotny Józef Duszyński lat 78.**

Duszyński, który był głuchy, przechodząc przez ulicę **nie słyszał sygnałów,** dawanych przez motorniczego i nie spostrzegł **pędzącego wprost na niego wozu.**

Wskutek otrzymanego ciosu, nieszczęśliwy starzec **przewrócił się i wpadł wprost pod tramwaj.** Skutki były straszne; wprawdzie motorniczy zdołał w ciągu kilkunastu sekund tramwaj zahamować, w międzyczasie jednak **deska ochronna wozu zmiażdżyła nieszczęśliwemu głowę i klatkę piersiową,** wlokąc go na przestrzeni **około jednego metra.**

Gdy tramwaj został zatrzymany, wydobyto z pod niego **już tylko zwłoki Duszyńskiego.**

Ciało odstawiono do kostnicy miejskiej przy ul. Grudziądzkiej.

Z wystawy obrazów prof. Laszenki

Wystawa obrazów znanego orjentalisty polskiego, p. prof. A. Laszenki, która od dn. 27 ub. mies. gości w Toruniu, **cieszy się zasłużonem powodzeniem** wśród publiczności, ściągając codziennie liczne rzesze zwiedzających.

„Na targu" — Aleksander Laszenko.

Jakkolwiek liczba wystawionych obrazów nie jest znaczna, to jednak ze względu na **wysoką ich wartość artystyczną,** polegającą przedewszystkiem na sile kolorystyki i pięknem opracowaniem motywów, zaczerpniętych bezpośrednio z natury, każdy, zwiedzający wystawę, wynosi z niej głębokie estetyczne wrażenia.

Dużym popytem cieszą się **wielobarwne drzeworyty,** które w dziesiątkach egzemplarzy zostały już zakupione przez publiczność, tak że prof. Laszenko musiał zamówić telegraficznie ze swej pracowni nową ich przesyłkę.

Jak się dowiadujemy, ze względu na wzrastające powodzenie wystawy, mistrz zdecydował się **przedłużyć ją do poniedziałku, dn. 11 bm. włącznie.**

Za kradzież nafty

We wtorek dnia 27 bm. na wokandzie Sądu Grodzkiego znalazła się sprawa karna przeciwko: **Lipińskiemu, Lipińskiej, Kamińskiemu, Gajewskiemu i Dębowskiej,** mieszkańcom m. Torunia, oskarżonym o **systematyczną kradzież nafty** (około 80 litrów) na szkodę kupca miejscowego **Emila Zawiślewskiego**

Oskarżeni od przeszło 2 lat kradli naftę z wozu-cysterny garażowanego na noc na podwórzu posesji przy Szosie Chełmińskiej.

Na swą obronę oskarżeni twierdzą, że nafty nie kradli, tylko przez podstawianie naczyń pod wóz chcieli zapobiedz, aby nafta, kapiąca z nieszczelnie zamkniętego basenu.... nie marnowała się.

Sąd po przesłuchaniu świadków i zamknięciu przewodu, uznał tłumaczenie się oskarżonych za zwykły wykręt i skazał za przywłaszczanie sobie cudzej własności, Lipińskiego i Lipińską **na 4 tygodnie,** Kamińskiego i Gajewskiego na **2 tygodnie,** a Dębowskiego za udowodnienie paserstwa na **6 tygodni aresztu,** zawieszając wykonanie kary na 2 lata.

Zbiórka odzieży dla najbiedniejszych

Do czwartku, dnia 8 bm. odbywa się w Toruniu zbiórka starej odzieży dla najbiedniejszych. Pamiętajmy o naszym obowiązku w stosunku do obdartej i głodującej rzeszy bezrobotnych i nie szczędźmy ofiar na ten zbożny cel.

Gaude Mater Polonia

Akademja Sodalicji gimnazjalnej

W niedzielę, dnia 4 marca w auli gimnazjum im. Kopernika odbyła się *uroczysta akademja* z okazji dziesięciolecia Sodalicji uczniów gimnazjum męskiego.

Sala bardzo pięknie udekorowana, staraniem sodalisów, pod kierunkiem ucznia Kujawskiego, zapełniła się niezwykle szczelnie.

Po słowie wstępnem ks. moderatora Szymańskiego i odśpiewaniu hymnu wygłosili referaty sod. Pielarski o *działalności sodalicji,* a prezes sod. *Jankowski,* uczeń VIII. kl., wspaniale opracowany i pełen głębokiego przemyślenia wykład o zadaniach sodalisa, pracy jego wewnętrznej oraz zewnętrznej. Chór odśpiewał pięknie *Gaude Mater Polonia.* Bardzo miło wypadły również produkcje artystyczne i muzyczne, zwłaszcza najmłodszych uczniów-aspirantów. *(zm)*

Na białym czworoboku

„Palace" — Noc w Chicago

Każdy film obrazujący nocne życie Chicago musi obfitować w strzelaniny, zabójstwa i t. p. emocje „metropolji bandyckiej" świata. Podobnie się dzieje w filmie p. t. „Noc w Chicago". Amatorzy awantur w stylu Conan Doyle'a bawią się przeto dobrze. *(Sz)*

„Lira" — Chicago

Chicago mamy również możność podziwiać na ekranie „Liry". Słynne miasto gangsterów stanowi tu jednak tylko tło i ramy dla życiorysu filmowego znakomitego burmistrza Chicago, pobratymca naszego czeskiego Czermaka *(zm.)*

Podgórz

— **Mecz ping-pongowy.** W niedzielę dnia 4 bm. w lokalu p. Rzepkiewicza w Podgórzu od był się mecz ping-pongowy pomiędzy PKS. Podgórz a miejscowym Zw. Strzel. z wynikiem 10:2 na korzyść PKS. Sędziował p. Wiśniewski Majorek naogół dobrze.

— **Rozgrywki o mistrzostwo drużynowe m. Podgórza.** W niedzielę dnia 11 bm. PKS. urządza rozgrywki o drużynowe mistrzostwo m. Podgórza, w sali p. Rzepkiewicza.

Omule, pow. lubawski

— **Miejscowi Strzelcy Twórcom Nowej Konstytucji.** Oddział Związku Strzeleckiego zebrany w dn. 24 lutego br. po wysłuchaniu pogadanki o znaczeniu nowouchwalonej Konstytucji i wzniesieniu gromkich okrzyków na cześć Marszałka Piłsudskiego, przesłał na ręce p. Wojewody Pomorskiego rezolucje, w których zapewnia, że Oddział Z. S. Omule będzie stać wiernie przy boku swego Kochanego Wodza i Twórcy Nowej Konstytucji.

— **Przygotowania w przededniu Imienin Wodza Narodu.** Z inicjatywy miejscowego Oddziału Z. S. w dniu 27 lutego br. utworzono Komitet obchodu Imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Komitet ukonstytuował się w następującym składzie: p. Fr. Szczepański jako przewodniczący, jako członkowie zaś pp.: Borywa, Obarowski, Ewertowski i Czajkowski. Wobec powyższego spodziewać się można, że wieś Omule godnie uczci imieniny Wodza Narodu.

Programy radjowe

WTOREK, 6. 3. 1934 r.

Radjostacja Warszawska.

7,00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 7,05 Gimnastyka. 7,20 Muzyka poranna (płyty). 7,55 Chwilka gospodarstwa domowego. 11,40 Codz. Przegląd Prasy Polskiej. 11,50 Repertuar teatrów warszawskich. 11,57 Sygnał czasu, hejnał z Krakowa. 12,05 Koncert ze Lwowa. 12,30 Wiadomości meteor. 12,33 D. c. koncertu ze Lwowa. 12,55 Dziennik południ. 15,25 Wiadomości o eksporcie polskim. 15,30 Wiadomości gospodarcze. 15,40 Melodje z nowych operetek. 16,25 „Skrzynka PKO.". 16,40 „Kącik językowy", prel. prof. St. Słoński. 16,55 „Aleksander Zarzycki i jego twórczość w związku ze 100-letnią rocznicą narodzin". 17,35 Trio Rapackich (piosenki). 17,50 „Listowne nauczanie rolnictwa". 18,00 Odczyt prof. T. Kotarskiego pt. „O celach dążeń ludzkich — dobrobyt". 18,20 „Skrzynka muzyczna", omówi kierownik muzyczny P. R. Dyr. T. Mazurkiewicz. 18,35 Muzyka lekka (płyty). 19,47 Dziennik wieczorny. 20,00 „Myśli wybrane". 20,02 „Manon Lescaut", opera 20,45 J. A. Kisielewski: „Tytan" (nowela ze spuścizny pośmiertnej). Kwadrans literacki. 22,30 Muzyka z kaw. „Adria".

CHEŁMNO

W sprawie rozkładu jazdy kolejowej na okres letni 1934-35

Piszą nam z Chełmna:

Społeczeństwo chełmińskie zostało zaniepokojone wieścią, że Dyrekcja Kolejowa nosi się z zamiarem zniesienia, na sezon letni 1934-1935 kilku pociągów na linji **Chełmno — Kornatowo i Chełmno — Unisław.**

Mają podobno być zniesione pociągi odchodzące do Kornatowa o godz. 7,53, 16,15 i 19-ej; do Unisławia o godz. 8,15 i 16.10. Z Kornatowa do Chełmna o godz. 9.00, 15.05 i 22.00; z Unisławia o godz. 9.80 i 14.35.

Nie wątpimy, że Dyrekcja Kolejowa kieruje się tutaj jaknajdalej posuniętym zmysłem oszczędności, ale czyż myśl o udogodnieniach komunikacyjnych dla społeczeństwa nie powinna także odgrywać pewnej roli? Chełmno i tak jest prawie, że odcięte od świata, a gdy nam jeszcze i te pociągi zniosą, będziemy jakby zabici deskami. Pociągi, które mają być zniesione są dla nas bodaj najpotrzebniejsze. O godz. 7.53 wyjeżdżają najczęściej do władz II instancji czynniki urzędowe i wojskowe, a powracają o 22.00; o godz. 16 młodziej szkolna, która zostaje na zajęcia południowe (gry i zabawy, śpiew, rysunki, roboty) powraca do domu, a o godz. 19 wyjeżdża z Chełmna ta część społeczeństwa, która w sprawach urzędowych, lub dla załatwienia jakichś interesów przybywa tutaj. Tak samo przedstawia się sprawa z Unisławiem.

Władze kolejowe chyba wiedzą o tem, że Chełmno to miasto, które posiada 3 zakłady średnie 1) gimnazjum męskie, 2) — żeńskie i 3) korpus kadetów; 2 pułki wojska 66 pp. i 8 p. strz. k., szereg urzędów, a poza tem Chełmno to miasto historyczne, posiadające cenne zabytki. Z tej racji zjeżdżają do Chełmna z różnych stron kraju turyści. Przez zniesienie wyszczególnionych pociągów zamrze wogóle życie Chełmna, co zapewne nie leży w intencji władz kolejowych. Co do oszczędności, owszem, godzimy się, ale przecież w 20-tym wieku to chyba koleje istnieją dla społeczeństwa, a nie odwrotnie. Rozgoryczenie, jakie dopiero projektowane zmiany wywołały, powinno być przestrogą dla Dyrekcji Kolejowej, przed tego rodzaju posunięciami. S. S.

CHEŁMŻA

— **Nowy lekarz nacz. szpitala miejskiego.** W ub. tygodniu stanowisko lekarza naczelnego p. w szpitalu miejskim w Chełmży objął p. dr. Wagner z Torunia. P. dr. Wagner desygnowany został przez Wydział Powiatowy w miejsce ustępującego p. dr. Przeworskiego. Wprowadzenia w urząd nowego lekarza naczelnego dokonał osobiście p. starosta Rogowski.

— **Sprawa budowy Domu Robotniczego.** W ubiegły poniedziałek odbyło się zebranie Miejskiego Komitetu Obwodowego BBWR pod przewodnictwem prezesa Fr. Stemplewskiego. Na porządku obrad była budowa domu robotniczego, którą omawiano szczegółowo i obszernie przy współudziale p. budowniczego miejskiego Webera, mającego wypracować plany i kosztorys. Zgodzono się na to, że budynek ma się składać z dużej sali ogólnej, mniejwięcej na 600 osób, 1 mniejszej, czytelni, mieszkania dla dozorcy, 2 dalszych małych ubikacyj, dużej kuchni, w której by można gotować dla bezrobotnych, piwnic etc. Dom ma być możliwie piętrowy.

Ponieważ jest zapewniona pomoc materjalna ze strony zarządu Cukrowni i czynników miarodajnych, postanowiono poprosić zarząd miejski o przyznanie odpowiedniego placu pod budowę i o dalszą pomoc materjalną na ten cel. Następnie zdał sprawozdanie p. prezes z audjencji u Pana Wojewody Kirtiklisa, którą miał razem z p. prezesem rady powiatowej BBWR. Dr. Wyszkowskim w sprawie ulżenia doli bezrobotnym przez uzyskanie dla Chełmży odnośnych funduszy na prace lub t. p. pomoc.

Mówca zaznaczył, że p. Wojewoda gorąco do serca wziął niedole bezrobotnych w Chełmży, którzy faktycznie znajdują się w bardzo przykrem położeniu. Lecz środki materjalne są ograniczone poza Chełmżą ma Pomorze też i inne poważne ośrodki, w których trzeba bezrobotnym z pomocą przychodzić, jednakże delegacja otrzymała obietnicę ze strony Pana Wojewody, że i o Chełmży nie zapomni, pomimo że nie okazano tam pełnego zrozumienia dla konieczności współpracy z władzami.

M. in. projektuje się zebranie z Chełmży około 200 młodocianych do kolumn pracy przy regulacji Wisły, dalej mają być przeznaczone dla miasta poważne kwoty na budowle t. zw. działek robotniczych i o ile zarząd miejski na ten cel odda ziemię za darmo. Z Chełmży mają być brani robotnicy do prac w powiecie a akcja wszelkich robót publicznych w samem mieście ma być wzmocniona.

Po długiej dyskusji na ten temat i po załatwieniu paru innych spraw wewnętrznych drobniejszej wagi zakończono obrady o godz. 23.

Giełdy

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy

Warunki: Handel hurtowy, parytet Bydgoszcz, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca, za 100 kg.

Notowania odbywają się we wszystkie dni powszednie.

Żyto	14,50—14,75
usposobienie: spokojne	
Pszenica	17,50—18,00
usposobienie: spokojne	
Jęczmień browarowy	14,50—15,50
Jęczmień przem.	13,75—14,00
Owies	11,50—12,00
Mąka żytnia 65 proc wł. worka	21,00—22,00
Mąka żytnia 60 proc. wł. worka	
usposobienie: spokojne	
Mąka pszenna 65 proc. wł. worka	30,00—31,50
usposobienie: spokojne	
Otręby żytnie	10,00—10,50
Otręby pszenne	10,50—11,00
Otręby pszenne grube	11,50—12,00
Rzepak	42,00—44,00
Rzepik zimowy	42,00—44,00
Peluszka	12,50—13,50
Groch Victoria	23,00—26,50
Groch Folgera	19,00—21,00
Koniczyna żółta, odłuszczona	90,00—110,00
Ziemniaki jadalne	4,00— 4,50
Makuch lniany	19,00—20,00
Makuch rzepakowy	15,00—16,00
Makuch słonecznikowy	15,00—16,00
Mak niebieski	42,00—48,00
Gorczyca	32,00—34,00
Siemię lniane	40,00—44,00
Wyka	12,50—13,50

Ogólne usposobienie: spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: 1030 ton w tem 250 ton żyta, 271 ton pszenicy, 45 ton jęczm. brow., 165 ton jęczm. przem., 15 ton owsa, 22 ton mąki żytn., 15 ton mąki pszennej, 50 ton otrąb żytn., 30 ton otrąb pszennych, 15 ton otrąb jęczm., 25 ton grochu Wiktorja, 22 ton grochu polnego, 10 ton łubinu nieb., 60 ton ziemniaków do sadzenia, 15 ton płatków ziemniaczanych.

Ogólny obrót 1083,9 ton.

Bydgoszcz, dnia 5. 3. 1934 r.

Warszawskie notowania walutowe

z dnia 5. III. 1934 r.

DEWIZY.

Belgja	123,65—123,96
Bukareszt	
Gdańsk	172,90—173,33
Holandja	357,05—357,95
Kopenhaga	120,50—121,10
Londyn	26,95—27,08
Nowy Jork	5,31½—5,34
Nowy Jork telegr.	5,32½—5,34
Oslo	135,60—136,25
Paryż	34,93½—35,02
Praga	21,99—22,04
Sztokholm	139,15—135.85
Szwajcarja	171,45—171,88
Włochy	45,65—45,82

†

W dniu 3 marca br. przeszła do wieczności nagle, namaszczona Olejami św. nasza najdroższa i najukochańsza córeczka i siostryczka ś. p.

Marja Kladzińska

w 12-tym roku życia.

O powyższem wszystkich krewnych i znajomych zawiadamiają w głębokim żalu stroskani

Rodzice i rodzina

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w środę 7 bm. o godz. 7.30 w kościele N. M. Panny, pogrzeb tego dnia o godz. 16-tej z domu żałoby ul. Konopnickiej 27 na cmentarz przy ul. św. Jerzego.

Podziękowanie

Wszystkim którzy dzielili boleść naszą i oddali ostatnią przysługę tragicznie zmarłemu, ukochanemu i nigdy nieodżałowanemu synowi ś. p.

Janowi Möllerowi

a w szczególności Wielebnemu Ks. Żurkowi za odprawienie modłów, Szan. Redakcji i Administracji i Pracownikom Pomorskiej Drukarni Rolniczej, K. S. „Orlęta" i wszystkim krewnym i znajomym biorącym udział w pogrzebie — składamy

Serdeczne „Bóg zapłać"

Ojciec, Matka i rodzina

Toruń, w marcu 1934 r.

Dziękujemy

serdecznie p. Zawiadowcy Stacji Zajączkowo, Związkowi Z. K. P., Tow. Robotników Katolickich, wszystkim współpracownikom, oraz znajomym i krewnym za wyrażenie swego współczucia i branie udziału w pogrzebie mego męża i naszego ojca

ś. p. Kapica

Ewa Kapicowa i dzieci

523

Uczeń mleczarski

pragnie ukończyć naukę. Posiada za sobą 2¾ roku. Stefan Ławniczak, Toruń, Poniatowskiego 1. 515

Potrzebne

przystojne panienki na bufetową i kredensowe. Zgłoszenia od godz. 12 do 15 w Spółdzielni przy ul. Gdańskiej 190. Bydgoszcz. (524

Zgubiony

dowód na nazwisko Stanisław Błach, unieważnia sie. 528

Ogłoszenie przetargu

Kadra Szeregowych Floty ogłasza na dzień 15-go marca 1934 r. nieograniczony przetarg na roboty asenizacyjne i wywóz śmieci z wszystkich budynków wojskowych i F. K. W. w Garnizonie Gdynia.

Oferty na powyższe roboty w zalakowanej kopercie z napisem „Oferta na roboty asenizacyjne" należy złożyć w terminie do dnia 15 marca 1934 r. do godz. 10-ej w kancelarji Kadry Szeregowych Floty.

Do oferty należy dołączyć dowód złożenia wadjum w Kasie Skarbowej w wysokości 3 proc. oferowanej ogólnej kwoty.

Rozpatrywanie ofert odbędzie się w dniu 15 marca 1934 r. o godz. 10 w biurze Kadry Szeregowych Floty.

Kadrze Szeregowych Floty przysługuje prawo wyboru oferenta lub unieważnienia przetargu.

Przed złożeniem oferty należy zasięgnąć bliższych informacyj w biurz Oficera Administracji Koszar Portu Wojennego Gdynia w Oksywiu. (Budynek Szefostwa Budownictwa Wybrzeża Morskiego).

Dowódca Kadry Szeregowych Floty.

494 Zlec 194

Km. 1283-33

OBWIESZCZENIE

o opisie nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru I, zamieszkały w Grudziądzu, ul. Groblowa 33.

Na zasadzie art. 668 K. P. C, obwieszcza, że w dniu 22 marca 1934 r. godz. 10,00 rano zostanie dokonany opis nieruchomości Wacława i Marji - Józefiny Strassburgerów zam. w Grucie pow. Grudziądz, położone w Grucie pow. Grudziądz a oznaczonej w wykazie hipotecznym Sądu Grodzkiego w Grudziądzu „karta 6".

W związku z powyższem, na zasadzie par. 2 art. 668 K. P. C. wzywa się wszystkie osoby, zainteresowane, w cytowanym art. K. P. C. wyszczególnione aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli ich prawa stanowią przeszkodę do egzekucji.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewir I, w Grudziądzu.

Z powodu likwidacji

dzierżawy, odbędzie się w czwartek dnia 15 marca r. b. o godz. 9,30 licytacja majętności Jabłonowo — Zamek i to:

40 koni i cały martwy inwentarz

Powózki oczekiwać będą o godz. 9,04 — 9,10 — 9,14 i 9,18 na stacji Jabłonowo.

Owczarnia i to:

120 matek, 50 maciorek, i 120 jagniąt sprzedaje się dobrowolnie każdej chwili. Owce z grubą wełną.

Zarząd Majętności Jabłonowo — Zamek.

516

†

Ś. p.

Zygmunt Nesterowicz

por. w stanie spoczynku,

kierownik pralni garnizonowej

zmarł dnia 3 marca br., przeżywszy lat 56.

Pogrzeb odbędzie się dnia 6 marca br. o godz. 16-tej z kaplicy cmentarza wojskowego w Grudziądzu.

Grudziądz, dnia 5 marca 1934 r.

Dr. med. K. Błażejewski

lekarz praktyczny

Grudziądz, ul. Wybickiego 31, II. p.

ordynuje od godz. 4—6-tej.

Przyjmuje ubezpieczonych z Ubezpieczalni Społecznej (dawn. Kasa Chorych).

W środę, dnia 21 marca 1934 r. o godz. 11-tej w lokalu Stowarzyszenia Dozoru Kotłów w Poznaniu przy ul. Ogrodowej nr. 11 odbędzie się

Zwyczajne doroczne

Walne Zgromadzenie

Członków

Stowarzyszenia Dozoru Kotłów w Poznaniu

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie techniczne za rok 1933.
3. Sprawozdanie rachunkowe za rok 1933.
4. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
5. Przyjęcie bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1933.
6. Ustalenie preliminarza budżetowego na rok 1934.
7. Wybór 3-ch członków Zarządu w miejsce ustępujących.
8. Wybór Komisji Rewizyjnej na rok 1934.

Prezes Zarządu:

490 Antoni Dziurzyński.

Niniejszem zawiadamiamy, iż członkowie podpisanego związku leczą i pobierać będą od ubezpieczonych w **Ubezpieczalniach Społecznych** honorarja według najniższych stawek taryfy wojewódzkiej.

Związek Stomatologów i Lekarzy-Dentystów Ziem Zachodnich Rzeczypospolitej Polskiej

w Bydgoszczy. 444

Lekarz-dent. Adam Dobrowolski, ul. Gdańska 5.
„ „ Dr. Maks Giżycki, ul. Gdańska 22.
„ „ Stefan Jabłoniowski, ul. Dworcowa 7.
„ „ Marjan Janicki, ul. Pl. Piastowski 13.
„ „ Stan. Lewandowski, ul. Dworcowa 10.
„ „ Feliks Moszkowicz, ul. Gdańska 12.
„ „ Marja Thiemé, ul. Libelta 14.
„ „ Stefan Jeżewski, ul. Dworcowa 12.

Do akt Nr. Km. 183-34

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. I, zamieszkały w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 57 ,na mocy art. 602 K. P. C. ogłasza że w dniu 7-go marca 1934 r. o godz. 10,30 nie później jednak, niż w dwie godziny, w Bydgoszczy, przy ul. Gdańskiej 63 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości składających się z 1 kasy, dużej ogniotrwałej i 10 wałów aksamitu, oszacowanych na łączną sumę zł. 1700,— które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 5 marca 1934 r.

Komornik (—) K. Tustanowski.

Zlec. nr. 71-8-K 6403

Do akt nr. Km. 5-34

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. I, zamieszkały w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 57 ,na mocy art. 602 K. P. C. ogłasza że w dniu 7-go marca 1934 r. o godz. 9-tej nie później jednak, niż w dwie godziny w Bydgoszczy, przy ul. Gdańskiej (Hotel Pod Orłem) odbędzie się publiczna licytacja ruchomości składających się z 1 fortepianu (skrzydło) marki Ibach, oszacowanych na łączną sumę zł. 700,—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 5 marca 1934 r.

Komornik (—) K. Tustanowski.

Zlec. nr. 72-8-K 6404

Do akt nr. Km. 190-34

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rewiru III, zamieszkały w Bydgoszczy, Chrobrego 6 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 7 marca 1934 r. o godz. 12 w Bydgoszczy, ul. Toruńska 308 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 2500 butelek benedyktynek pół białe oszacowanych na łączną sumę zł. 750,—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 5 marca 1934 r.

Komornik (—) Malak.

Zlec. nr. 70-8-K 525

Bydgoszcz, dnia 3. 3. 1934 r.

Kurkowe Bractwo Strzeleckie w Bydgoszczy.

Tegoroczne Walne Zebranie

odbędzie się

w dniu 20. marca 1934 r. o godz. 18,30 w Strzelnicy

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zebrania.
3. Przyjęcie porządku obrad i ewentl. zmiany.
4. Wybór przewodniczącego Walnego Zebrania.
5. Sprawozdanie Zarządu: prezesa, sekretarza, skarbnika, gospodarza.
   a) prezesa, b) sekretarza, c) skarbnika, d) gospodarza.
6. Dyskusja nad sprawozdaniami.
7. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
8. Udzielenie absolutorjum Zarządowi. Uzupełniające i
9. Wybory Zarządu, Komisji Rewizyjnej.
10. Wnioski Zarządu. a) ustalenie składek, b) inne.
11. Budżet na rok 1934.
12. Wnioski członków.
13. Wolne głosy.
14. Zamknięcie.

W razie braku odpowiedniego quorum odbędzie się w pół godziny później drugie Walne Zebranie, które jest prawomocne bez względu na ilość obecnych członków.

Na zebranie tegoroczne Zarząd uprzejmie zaprasza Szanownego Brata i prosi z uwagi na ważność spraw o konieczne przybycie.

Dla uniknięcia nieporozumień przypominamy treść par. 12 st. w myśl którego posiadają wszyscy członkowie Bractwa równe prawa głosu na zebraniach za wyjątkiem członków, zalegających ze składkami ponad 3 miesiące.

CZOŁEM!

Za Zarząd:

(—) Rybarczyk, prezes. (—) Weber, sekretarz.

6400

Restauracja na dworcu głównym w Gdańsku

zaangażuje z dniem 10. bm.

7 stołowych, kucharza, kucharkę, kilka dziewcząt do kuchni i 15 panienek w charakterze bufetowych.

Zgłoszenia tylko **osobiste w środę, dnia 7 bm, między godz. 10 a 12 przyjmie w hotelu Continental w Gdańsku (Stadtgraben)**

Franciszek Szmelter.

493

Do akt Nr. Km. 238-34

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. II, Stefan Kustrzyński zamieszkały w Bydgoszczy, ul. Gdańska 95, na mocy art. 602 K. P. C. ogłasza że: w dniu 7 marca 1934 r. o godz. 10-tej nie później jednak niż w dwie godziny, w Bydgoszczy, przy ul. Hermana Frankego 19 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości składających się z 40 ctr. seradeli, 45 ctr. łubinu żółtego, 20 ctr. peluszki, 20 ctr. żyta, 45 ctr. łubinu niebieskiego, 5 ctr. jęczmienia, 20 ctr. sieczki i 20 ctr. makuchu, oszacowanych na łączną sumę zł. 1480,— które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Komornik (—) S. Kustrzyński.

Zlec. nr. 73-8-K 6405

Do akt nr. Km. 698-33

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rewiru 8-go zamieszkały w Bydgoszczy, ul. Śniadeckich 24 na mocy art. 602 K. P. C. ogłasza że: w dniu 8 marca 1934 r. o godz. 13,30 nie później jednak, niż w dwie godziny w Bydgoszczy, przy ul. Chrobrego 20 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości składających się z biurka, leżanki, stołu okrągłego, fotelu, kredensu, bufetu, pianina, maszyny do szycia oraz dywanu oszacowanych na łączną sumę zł. 2970,—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 5 marca 1934 r.

Komornik (—) Bączyński.

Zlec. nr. 74-8-K 6402

Wychowawczyni

freblanka, młoda, inteligentna, poszukuje od zaraz posady za skromnem wynagrodzeniem. Miejscowość obojętna. Łaskawe oferty do „Dnia Pom." pod „H. B."

Przysposabiam do egzaminów, udzielam

LEKCYJ

francuskiego, angielskiego, niemieckiego i gry na fortepianie. Adamska. Sukiennicza 4. Toruń 7746

Składnicę

wraz z biurem i bocznicą kolejową, nadającą się na skład opału i materjałów budowlanych wydzierżawię. Do objęcia potrzeba 6 000 zł. Wiadomość: Dzień Pomorski Toruń pod nr. 321

Dwie wille

tuż przy stacji Cierpice do sprzedania. Wiadomość w Kąkolu u Ignacego Pawłowskiego. Cena przystępna — Okolica leśna. 513

FABRYCZNY DOM MEBLI

drzewnych i wyścielanych, specjalność: Urządzenia mieszkaniowe wszelkiego rodzaju po cenach fabrycznych bezkonkurencyjnych, pod gwarancją solidnego wykonania, także na dogodnych warunkach poleca znana firma

Ignacy D. Grajnert

Bydgoszcz, Dworcowa 2

Polecam

tanio zegary, zegarki, platery, obrączki ślubne. **Kazimierz Bilik**, Toruń, St. Rynek 39, obok Baty. 513

Tępcie myszy i szczury

gdyż zjadają Wam 4% majątku

Gdzie nic nie pomogło, 145

pomaga RATOL „C"

Trutka nieszkodliwa dla ludzi i zwierząt, trująca tylko gryzonie.

W aptekach, drogerjach i składzie nasion **St. Szukalskiego, do nabycia**

Fabryka Chemiczno-Farm. „PARAMO" Sp. z o. p.

Bydgoszcz, Stroma 4, telefon 20-32.

Odszczurzanie budynków i miejscowosci.

FUTRA KURTKI (MODELE) LISY srebrne, niebieskie i naturalne

Wielki wybór.

Skład futer pod kierownictwem

BLAUSTEIN

Grudziądz, ul. Stara 20.

Przyjmujemy lisy do farbowania.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

W czwartek dnia 8 marca 1934 r. o godz. 15-tej podpisany Komornik sprzeda w drodze licytacji za gotówkę najwięcej dającemu w Łasinie pow. Grudziądz, ruchomości należące do Jana Goryńskiego, mianowicie: bufet, kredens — jasny dąb, zegar stojący, stół rozsuwany 6 krzeseł i dywan 3 razy 4 mtr. oszacowanych na łączną sumę 1000,— zł.

(—) Michał Dobrzański, komornik

Sądu Grodzkiego rew. II-go, w Grudziądzu.

57

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 8 b. m. o godz. 8,30 p. poł. sprzedam za gotówkę najwięcej dającemu: 5 jałowic półtoraroczne, 3 maciory, 25 warchlaków a 50 funtów. Oszacowanych na łączną sumę 1110,— zł.

Zbiórka licytantów w Grzywnie u p. Pawła Wędlikowskiego.

Chełmża, dnia 3 marca 1934 r.

(—) Gramowski Kom. Sądu Grodzkiego w Chełmży.

Rep. 2462-33 517

Powrócił Dr. K. Szymanowski

specjalista chorób ocznych

BYDGOSZCZ, Gdańska 5 — telefon 19-24

5-pokojowe

słoneczne mieszkanie z przynależnościami w Toruniu na Bydgoskiej do wynajęcia Ollech, Sienkiewicza 4. (509

Poszukuję

od 1 kwietnia pokój i kuchnię w Gdańsku lub we Wrzeszczu. Oferty z podaniem ceny do „Gazety Gdańskiej" Gdańsk, Rynek Kaszubski 21 pod nr. 1491. (529)

Pokój

umeblowany do wynajęcia Toruń, Kościuszki 50. (427

Kapelusze damskie

Duży wybór nowości. Niskie ceny, jak były w prywatnem mieszkaniu. **Steinbach**, Toruń, Szeroka 5. dawn. Słodowiczówna, 478

Rower

męski balonowy, rower męski zwykły, jak nowe sprzedam bardzo tanio. Toruń, ul. Mickiewicza 82, m, 3. 520

Mieszkanie

2-pokojowe z kuchnią wynajmę. Toruń, Grudziądzka nr, 182. 510

Mydło

Jeleń—Schicht

rygiel tylko zł 1.25

Nafta

silnopłomienna 1 litr zł 0.53

Mydło

rzadkie najlepsze ½ kg zł 0.48

Frotery

w kolorach na wagę ½ kg zł 0.85

9383

Jan Kapczyński

Toruń: ul. Szeroka, narożnik Mostowej, Szczytna 15. Brodnica ul. Hallera: 7.

Warsztaty

wydzierżawię. Toruń, przy ul. Krasińskiego 36. 514

Wytwórnia trykotów

Sabiny Szeflerowej

Toruń, przeniesiona na ul. Mostową 9, (dom Dr. Tarnowskiego). 14

Pierwszorzędny GABINET KOSMETYCZNY „KALOTECHNIKA"

Wszelkie zabiegi w zakresie nowoczesnej kosmetyki leczniczo-upiększającej. Racjonalne pielęgnowanie urody, odmładzanie i udoskonalenie. Usuwanie zmarszczek, zbędnego owłosienia, brodawek, kurzajek, rozszerzonych por, plam, pręgów, czerw. nosa i innych niedokładności cery. Leczenie łojotoku, trądniku, pryszczy, wągrów, nadmiernie tłustych i suchych cer. — Radykalne usuwanie łupieżu. Długotrwałe przyciemnianie brwi i rzęs. Upiększanie twarzy na bale i tp. Pierwszorzędne kosmetyki i środki lecznicze na miejscu. Porady bezpłatne. 6960

TORUŃ, ul. Król. Jadwigi 5. mieszk. 3.

ZOBACZ „KIERMASZ"

Toruń, Szczytna, narożnik Szerokiej, tysiące artykułów za bezcen 8796

Orig. Aydt — sztucer cal. 8.15

mało używany, z diopterem, skrzynką do naboi i przyrządami do wyrab. naboi sprzedam. Oferty do „Dnia Pomorsk." Toruń.

Radjo

aparat do sieci, wartości 1600 zł sprzedam za 500 gotówką. Oferty do „Dnia Pomorsk." Toruń pod 1068.

Motocykl

Coventry-Eagle, 200 ccm., super-sport, nowy, wartość 2000 zł, sprzedam za 1200 got. Radjo-Skład, Toruń, Mostowa 15.

Pomocnik

młodszy, z branży kolonjalno-wódczanej od zaraz może się zgłosić. Sujkowski, Grudziądz, M. Focha 4. Kaucja pożądana.

Willa

z dużym ogrodem przy ul. Sobieskiego 19

do wydzierżawienia.

W. Kulerski

Grudziądz

Pańska 19

Męża,

urzędnika państwowego, szukam dla mej siostrzenicy, 29-letniej inteligentnej, przystojnej szatynki, posiadającej 4-pokojowe, ładnie umeblowane mieszkanie i kilka tysięcy gotówki. Oferty wraz z fotografją proszę złożyć pod list H. F. do „Dnia Grudziądzkiego" Grudziądz.

TCZEW

Uczeń

malarski może się natychmiast zgłosić. Trochowski, mistrz malarski, Tczew, ul. Podmurna. 533

Telegramy
Z ostatniej chwili

Po wojnie celnej — pokój
Radca Roman o porozumieniu gospodarczem polsko-niemieckiem

(o) **Warszawa**, 6. 3. (Tel. wł.). Wobec osiągnięcia **polsko - niemieckiego porozumienia gospodarczego**, agencja „Iskra" uzyskała **wywiad u p. radcy Romana, przewodniczącego delegacji polskiej**, która prowadziła rokowania.

— Likwidacja wojny celnej polsko-niemieckiej polega **na zniesieniu zarządzeń bojkotowych**. Z naszej strony **znieśliśmy cła maksymalne na towary niemieckie**, wyższe o około 200 procent od ceł autonomicznych, równocześnie **znieśliśmy listę zakazu przywozu towarów importowanych z Niemiec**. Zniesione zostało także **rozporządzenie z marca 1926**, dotyczące zakazu przywozu towarów reglamentowanych przez niemieckie porty.

Niemcy natomiast znieśli t. zw. **„Obertarif"**, która była specjalnie skierowana przeciw importowi do Rzeszy towarów polskich.

Pozatem zawarte zostały inne **postanowienia, między inemi umowa weterynaryjna**, która umożliwi przewóz naszych artykułów hodowlanych przez Niemcy i kanał kiloński. Dotychczas przewóz ten odbywał się drogą okólną.

Kwestje żeglugowe reguluje umowa prywatno - prawna, jaką zawarła „Żegluga Polska" i niemieckie linje okrętowe z Hamburga i Bremy, które utrzymują komunikację między temi portami a Gdynią.

Umowa ta **dzieli tonaż przewożony między Polską a Niemcami przez „Żeglugę Polską" lub linje niemieckie.**

Transporty przez Bremę dzielone będą na połowę, zaś transporty hamburskie przy przewozie dochodzącym do 100.000 tonn również po 50 procent.

Trudno jest obecnie przewidzieć **jak ukształtują się w przyszłości obroty handlowe między obu krajami** — ciągnie p. radca Roman — gdyż jasną jest rzeczą, iż ludność obu państw, między któremi nie istniała przez lat 10 wymiana towarowa, z natury rzeczy musiała odzwyczaić się od nabywania towarów polskiego ewtl. niemieckiego pochodzenia. **Istnieje jednak możliwość, iż obroty obustronnie** wzrosną o około 25 proc. obecnego stanu.

Obie delegacje zgodne są, iż **nie należy robić zbyt daleko idących projektów już obecnie**, w przyszłości zaś napewno **znajdzie się słuszną tezę regulującą dalsze wzmożenie obrotu polsko - niemieckiego.**

Nasz wywóz do Niemiec jest bardzo mało zróżniczkowany, nomenklatura jest ograniczona. **Na zniesieniu wojny celnej znacznie się podniesie wywóz drzewa, nafty i w pewnym stopniu żelaza.**

Na zapytanie **czy wobec zawarcia porozumienia przemysł polski nie znajdzie się w trudnej sytuacji**, radca Roman odparł:

— „Na pytanie to trudno dać odpowiedź. Niemcy mają tak doskonałą organizację eksportu, że nawet nie posiadając ceł konwencyjnych, mogą stać się poważnym konkurentem na naszym rynku. **Nie należy jednak przeceniać tego niebezpieczeństwa, gdyż wytwórczość nasza jest dostatecznie broniona przez naszą taryfę celną".**

Antysemickie awantury w Kłobucku uśmierzyła sprawnie policja

Częstochowa, 6. 3. (Pat). W dn. 2 bm. w Kłobucku (powiat częstochowski) w godzinach wieczornych **na przechodzących miejscowych kupców żydowskich napadło kilku osobników**, którzy zaczęli **ich bić**. Na krzyk napadniętych wybiegło kilku mieszkańców okolicznych domów, którzy zostali również zaatakowani przez napastników. W wyniku zajścia **dwom kupcom żydowskim** zadano cięższe uszkodzenia ciała **nożami, trzem zaś lżejsze.**

W świetle zeznań poszkodowanych sprawcami napadu na Żydów są znani im **mieszkańcy Kłobucka**, których następnie osadzono w miejscowym areszcie. Wszyscy oni są znanymi w tem mieście **awanturnikami, przemytnikami i złodziejami.**

W dwa dni później, tj. 4 marca odbyło się w kościele parafjalnym w Kłobucku **nabożeństwo żałobne za duszę śp. Grotkowskiego i Wacławskiego**, zakupione przez miejscową **placówkę Stronnictwa Narodowego**. Po nabożeństwie członkowie Stronnictwa Narod. wyszedłszy z kościoła, **usiłowali uformować pochód** przeważnie z pośród przygodnych obserwatorów, rekrutujących się z przybyłych do kościoła włościan, do czego jednak policja nie dopuściła. Zgromadzeni wznosząc okrzyki **„Oddajcie aresztowanych"** rozdzielili się na dwie grupy, z których jedna rozproszyła się w bocznych zaułkach, druga zaś przedostawszy się na cmentarz kościoła parafjalnego, znajdującego się naprzeciw posterunku Policji Państw. i poczty, **obrzuciła budynek posterunku kamieniami**, wybijając kilka szyb. Wobec agresywnej postawy atakujących oraz nieusłuchania wezwania do rozejścia się, komendant powiatowy policji **dał strzał ostrzegawczy w górę, który spowodował natychmiastowe uspokojenie się i rozejście „manifestantów".**

Costes się odnalazł
Wylądował z powodu mgły w Monasterze

Paryż, 6. 3. (Pat). Dotychczas **niema żadnej wiadomości o lotniku Costes**, który w sobotę w południe **wyleciał z Le Bourget do Kopenhagi i do tej chwili nie daje żadnego znaku życia.**

Dzienniki żywią poważną obawę o losy lotnika, wyrażając przypuszczenie, **że mógł on zalecieć nad Morze Północne, gdzie mogło mu zabraknąć benzyny**. Istnieje jednakże nadzieja, że Costes był poprostu **zmuszony do lądowania pomiędzy Paryżem a Hamburgiem w miejscowości odludnej**, skąd trudno było przesłać depeszę lub telefonogram.

Berlin 6 3 (PAT). Korespondent agencji Havasa w Berlinie skomunikował się dziś telefonicznie ze słynnym lotnikiem Costesem, który jak się okazuje, zatrzymał się w Monasterze. Costes wyjaśnił, że po wystartowaniu w sobotę z lotniska w Le Bourget skierował się w stronę Kopenhagi. W okolicach Bremy napotkał tak gęstą mgłę, że zmuszony był do lądowania na lotnisku w Monasterze w sobotę po południu. Mimo tych trudności Costes zamierza o ile warunki atmosferyczne na to pozwolą kontynuować swój lot do Kopenhagi.

Akcja ratownicza „Cieszyna" w toku

Gdynia 6 3 (PAT). Według otrzymanych tu informacyj, akcja ratownicza statku „Cieszyn" jest w pełnym toku. Statek ratunkowy pozostaje ciągle w pogotowiu w pobliżu miejsca awarji. Od wczoraj na pokładzie „Cieszyna" znajduje się specjalnie delegowany inspektor „Żeglugi Polskiej" p. Bramiński.

25 tys. funtów angielskich odszkodowania za zniesławienie w filmie

Londyn 6 3 (PAT). Dziś zakończył się proces, wytoczony firmie Metro-Goldwyn-Mayer przez księżnę Irenę Aleksandrównę, żonę księcia Feliksa Jussupowa. Sąd wydał wyrok mocą którego przyznane zostało wielkiej księżnie odszkodowanie w sumie 25000 funtów. Pozatem mocą wyroku firma Metro-Goldwyn-Mayer opłaca koszta całego procesu.

Pełnomocnik firmy oświadczył, że wyrok przyjmuje i że film pod tytułem „Rasputin" zostaje z Anglji natychmiast wycofany. Według opinji kól prawniczych należy oczekiwać że obecnie wielka księżna Irena Aleksandrówna podejmie podobny proces w Ameryce, gdzie również prawo surowo występuje w wypadkach zniesławienia.

P. Prezydent Rzeczypospolitej powrócił do Warszawy

Warszawa, 6. 3. (Pat). Wczoraj rano **powrócił z Zakopanego do Warszawy Pan Prezydent Rzeczypospolitej**, w towarzystwie małżonki.

Na dworcu głównym witali p. Prezydenta członkowie rządu z p. Premjerem **Januszem Jędrzejewiczem na czele**, podsekretarze stanu, komisarz rządu na m. st. Warszawę, **Jaroszewicz**, członkowie domu cywilnego i wojskowego Pana Prezydenta z dyrektorem kancelarji cywilnej dr. **Świeżawskim** i szefem gabinetu wojskowego płk. **Głogowskim** na czele, tymczasowy prezydent m. st. Warszawy p. **Zyndram-Kościałkowski** oraz przedstawiciele władz wojskowych.

Po powitaniu Pan Prezydent Rzeczypospolitej udał się w towarzystwie małżonki na Zamek.

Słonim święci 15-tą rocznicę swego oswobodzenia

Słonim, 6. 3. (Pat). W niedzielę odbył się w Słonimie **obchód 15-lecia zdobycia miasta przez wojska polskie**. O godz. 10 rano odbyły się specjalne nabożeństwa w świątyniach wszystkich wyznań. Przy mszy św. Organizacje PW i WF oraz hufce szkolne, ustawiły się na cmentarzu **obok grobu ppor. Fornalskiego** z 58 p. p. Prezes miejscowego zarządu Federacji P. Z. O. O. w imieniu organizacji złożył wieniec, poczem młodzież i organizacje z kompanją honorową 79 p. p. ze sztandarami przedefilowały przed płk. Kohutnickim, komendantem garnizonu. Następnie **olbrzymi pochód skierował się na cmentarz różański**, gdzie dokonano poświęcenia krzyża wzniesionego **na miejscu spoczynku kilku nieznanych bohaterów, żołnierzy polskich zabitych w walkach o Słonim**. Uroczystości zakończyły akademje.

Ambasador Bullit u p. Premjera

Warszawa, 6. 3. (Pat). P. prezes Rady Ministrów **Janusz Jędrzejewicz** przyjął wczoraj ambasadora Stanów Zjednoczonych w Warszawie **p. Cudahy**, oraz ambasadora Stanów Zjedn. w Moskwie **p. Bullitta**.

Przysięga manifestacyjna posła Korfantego

Katowice, 6. 3 (tel. wł.). **Władze skarbowe dokonały egzekucji na pośle Korfantym, który** od roku 1928 nie płaci podatków. Przychwycono go w chwili, gdy wchodził do sali gdzie odbywał się zjazd Chadecji. Egzekutor znalazł przy pośle Korfantym 4 zł. i niklowy zegarek.

Jak wiadomo, poseł Korfanty **pozbył się w podstępny sposób majątku**, zapisując go swej małżonce. **Władze mają zwrócić się do niego o złożenie t. zw. przysięgi manifestacyjnej.**

Na pomoc rozbitkom „Czeluskina"
spieszą z wszystkich stron wyprawy ratownicze
10 kobiet i 2 dzieci już zdołano uratować

Moskwa 6 3 (PAT). W Moskwie otrzymano radjogram z obozu rozbitków „Czeluskina" z podpisem prof. Smitha, że wczoraj dnia 5. 3. przy 40 stopniowym mrozie **samolot „Ant 4", pilotowany przez lotnika Lapidowskiego w towarzystwie lotnika Pietrowa wystartowali ze środka Kuellen i dotarli do rozbitków Czeluskina skąd zabrali 10 kobiet i dwoje dzieci i dostarczył je szczęśliwie na przylądek Kuellen.**

W obozie pozostaje zatem 89 mężczyzn. W razie utrzymania się pomyślnej pogody **samolot ma kontynuować akcję.**

Niezależnie od tego przedsiębrana jest akcja ratunkowa z Alaski przez lotników Lewoniewskiego i Slepniewa oraz badacza polarnego Uszakowa w porozumieniu z amerykańskiem towarzystwem Panamerican Airways.

W Nome gotowy jest do odlotu szybkobieżny samolot, mogący odlecieć do obozu rozbitków w ciągu 3 godzin. Statek „Smoleńsk" z 7 samolotami na pokładzie i statek „Stalingrad", które dnia 28 lutego **wyruszyły z Władywostoku i Pietropawłowska na Kamczatkę** zbliżają się, według ostatnich wiadomości do cieśniny Beringa.

Lotnik Wodopianow **będzie usiłował przedostać się do rozbitków z Chabarowska przez Syberję północno-wschodnią.** Na wypadek przeciągnięcia się akcji ratunkowej w stoczni leningradzkiej śpiesznie wykańczany jest remont łamaczy lodów „Krasin I" i „Liedtke".

Niemal wszyscy rybacy
porwani przez kry na morzu Kaspijskiem uratowani

Moskwa 6 33 (PAT). Po 10 dniach przebywania na płytach lodowych uniesionych na Morze Kaspijskie **niemal wszyscy rybacy** zostali uratowani. Lotnik Bragin przewiózł na brzeg trzech rybaków, którzy przebywali na lodzie około miesiąca. Należy przypuszczać, że akcja ratunkowa dzięki pomyślnie prowadzonej akcji statków i samolotów będzie niebawem całkowicie zakończona.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mężnicki, Toruń, ul. Moniuszki 25. m. 1
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia. Szkolna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9)
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław: Henryk Lisiecki, Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Redaktor odpowiedz. za Tczew: Jerzy Kruszewski, Tczew, Kościuszki 1.
Redaktor odpow. za Kościerzynę: Józef Tkaczyk, Kościerzyna, Wilsona 33.
Za ogłoszenia odpowiada administracja.
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski", „Gazeta Gdańska" „Gazeta Morska", „Gazeta Mogileńska" „Dzień Bydgoski", „Dzień Grudziądzki", „Dzień Kujawski", „Dzień Kaszubski"
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.